

Broedvogels van het centrale deel van de Loonse en Drunense Duinen in 2009

Henk Sierdsema

Broedvogels van het centrale deel van de Loonse en Drunense Duinen in 2009

Henk Sierdsema

SOVON-inventarisatierapport 2010/50
Dit rapport is opgesteld in opdracht van
Natuurmonumenten

COLOFON

© SOVON Vogelonderzoek Nederland
Natuurplaza (gebouw Mercator 3)
Toernooiveld 1
Postbus 6521
6503 GA Nijmegen

Telefoon: (024) 7410410
Email: advies@sovon.nl
Homepage: www.sovon.nl

Dit onderzoek is uitgevoerd in opdracht van Vereniging Natuurmonumenten

Foto's omslag: Avondschemering in de Loonse en Drunense duinen (Henk Sierdsema)
Vrouwtje Nachtzwaluw op nest (Peter Eekelder)

Tekst: Henk Sierdsema

Wijze van citeren: Sierdsema H. 2010. Broedvogels van het centrale deel van de Loonse en Drunense Duinen in 2009. SOVON-inventarisatie-rapport 2010/50. SOVON Vogelonderzoek Nederland, Nijmegen.

Niets uit dit rapport mag worden vermenigvuldigd en/of openbaar gemaakt door middel van druk, fotokopie, microfilm of op welke wijze dan ook, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van SOVON en/of de opdrachtgever.

Inhoud

Dankwoord	4
1. Inleiding	5
1.1 Ligging en beheer	5
1.2 Landschapskenmerken	5
2. Werkwijze	6
2.1 Inventarisatiegebied	6
2.2 Soorten	6
2.3 Bezoeken	6
2.4 Invoer en interpretatie waarnemingen	6
3. Resultaten	9
3.1 Aantal territoria in het inventarisatiegebied	9
3.2 Soortbesprekingen	9
3.3 Resultaten meetnet-proefvlak	11
4. Conclusies en discussie	12
4.1. Discussie	12
4.2. Conclusies	12
Literatuur	13
Bijlage 1 Verspreidingskaarten	14

Dankwoord

Deze inventarisatie is alleen mogelijk geworden dankzij de medewerking van Natuurmonumenten en een groot aantal vrijwilligers. Onder die laatste groep vallen ook de SOVON-medewerkers die in hun vrije tijd meehielpen met de inventarisatie. De

volgende personen worden zeer bedankt voor hun medewerking: Lex Querelle, Hemmo Dekkers, Gerard van Gool, Ruud Foppen, Erik van Winden, Simon Teerink, Arno Braam, Peter Voorn, Dirk Eykemans en Toon van Haren

1. Inleiding

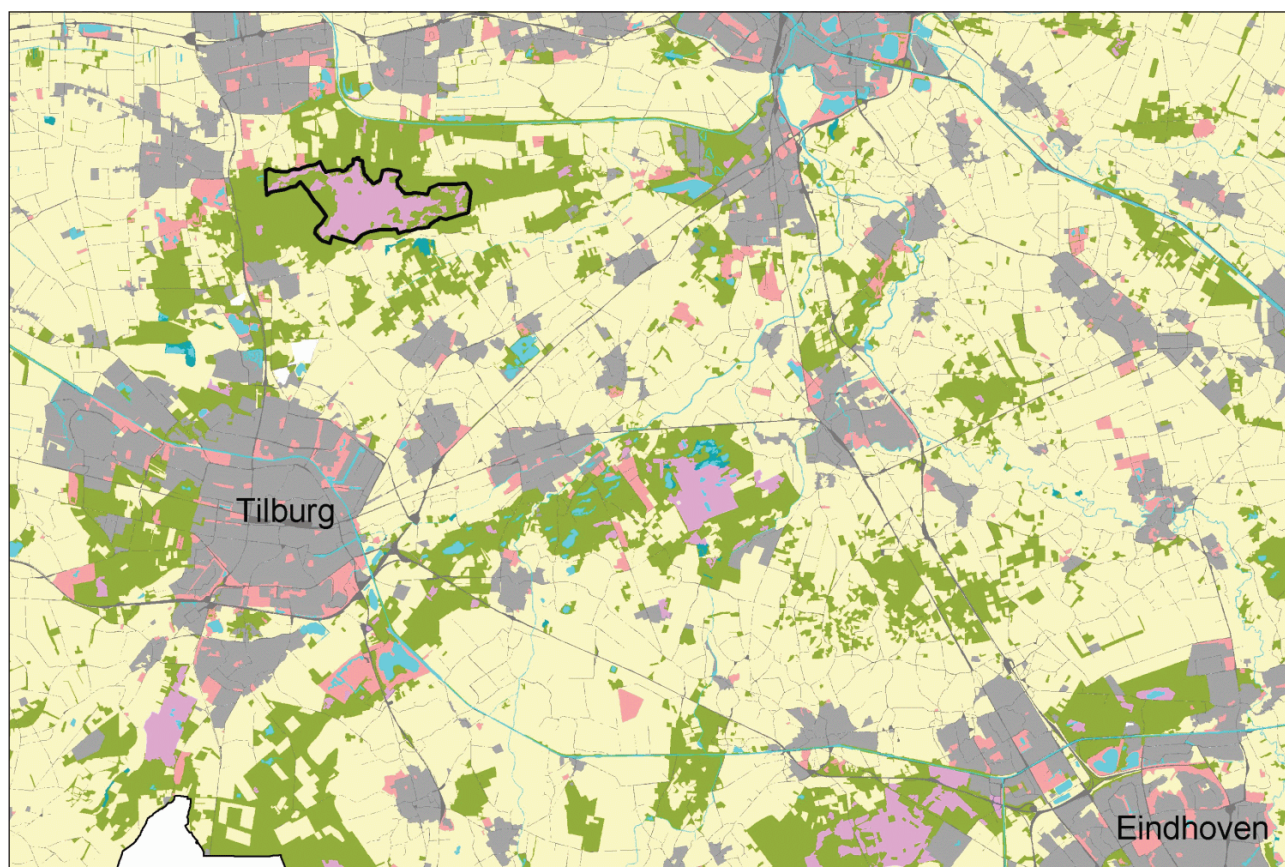
1.1 Ligging en beheer

In 2009 is op verzoek van Vereniging Natuurmonumenten ('NM') het centrale deel van de Loonse en Drunense Duinen (figuur 1.1) geïnventariseerd op het voorkomen van zeldzame en schaarse broedvogels.

De oppervlakte van het inventarisatiegebied bedraagt resp. 440 (schaarse en zeldzame soorten) en 790 hectare (Nachtzwaluw).

1.2 Landschapskenmerken

Het inventarisatiegebied bestaat uit grotendeels uit open stuifzandgebied, dichtgegroeid stuifzand, recent opengemaakt stuifzand en open bos. De bodem bestaat uit stuifzand. De grondwaterstand is GT VI-VII. In het verleden konden flinke delen in het noordwesten van het gebied echter tijdelijk onder water staan.

Figuur 1.1. Ligging van het inventarisatiegebied in de Loonse en Drunense Duinen ten noorden van Tilburg.

2. Werkwijze

2.1 Inventarisatiegebied

Voor de inventarisatie zijn twee verschillende begrenzings aangehouden: één voor schaarse soorten en één voor Nachtzwaluwen. De begrenzing voor de schaarse soorten is toegespitst op die deelgebieden waar op korte termijn flinke ingrepen zouden plaatsvinden voor het weer open maken van het stuifzandgebied. Op basis daarvan is in overleg met NM een prioriteitenkaart gemaakt om het beschikbare budget zo efficiënt mogelijk in te zetten (figuur 2.1). In het gebied met hoge prioriteit ligt een BMP-proefvlak dat jaarlijks wordt geteld door de Provincie Brabant en dat gedeelte is daarom niet meegenomen in deze inventarisatie wat betreft schaarse en zeldzame broedvogels. Op basis van de prioriteitenkaart zijn drie verschillende deelgebieden geïnventariseerd op het voorkomen van schaarse broedvogels (figuur 2.2) met een totaal van 395 ha.

2.2 Soorten

In tabel 1 zijn de soorten vermeld die NIET zijn geïnventariseerd. Alle andere soorten zijn dus geïnventariseerd.

Tabel 1. Soorten die NIET zijn onderzocht.

Houtduif
Winterkoning
Roodborst
Merel
Zanglijster
Tuinfluit
Zwartkop
Tjiftjaf
Fitis
Goudhaan
Kuifmees
Zwarte Mees
Pimpelmees
Koolmees
Gaai
Zwarte Kraai
Vink

2.3 Bezoeken

In het voorjaar en zomer van 2009 is het gebied op 7 verschillende dagen bezocht. Hiervan zijn 3 ochtendbezoeken en 4 avondbezoeken. Veldbezoeken zijn alleen uitgevoerd bij goed weer en weinig wind.

Voor de inventarisatie van de Nachtzwaluwen

Tabel 2. Bezoeken in 2009 aan de deelgebieden voor schaarse en zeldzame soorten. De bezoekennummers in deze tabel komen overeen met de bezoekennummers in de soortkaarten (NB: bezoeken zijn dubbel opgevoerd omdat er simultaan met twee karteerders is gekarteerd).

Datum	Begintijd	Eindtijd	Minuten
3-4-2009	7:00	13:40	400
3-4-2009	7:00	13:40	400
19-4-2009	6:35	12:45	370
19-4-2009	6:35	12:45	370
19-6-2009	4:50	11:05	375
19-6-2009	4:50	11:05	375

Totaal			2290
Minuten/ha			5.8

Tabel 3. Bezoeken in 2009 ten behoeve van de inventarisatie van Nachtzwaluwen.

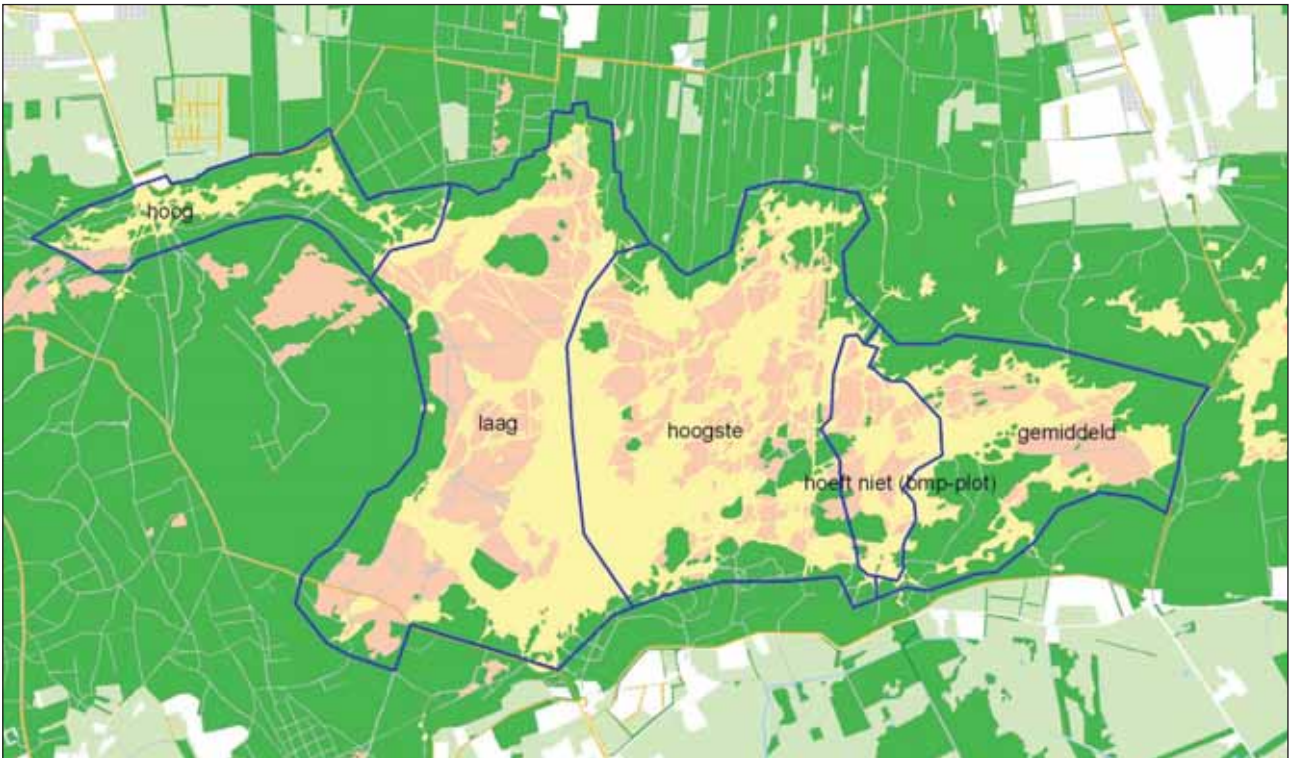
Datum	Begintijd	Eindtijd	
25-6-2009	22:00	23:30	
26-6-2009	22:00	23:45	
30-6-2009	22:10	23:50	simultaantelling
14-7-2009	22:00	23:25	simultaantelling

is, naast een aantal avondbezoeken door enkele veldwaarnemers, op 14-7-2009 een simultaantelling georganiseerd. Alle bezoeken zijn uitgevoerd met gunstige weersomstandigheden: weinig wind, droog en niet te koud. Het weer tijdens de Nachtzwaluw-inventarisaties was zelfs zeer gunstig te noemen en vond in alle gevallen plaats op avonden na (zeer) warme dagen.

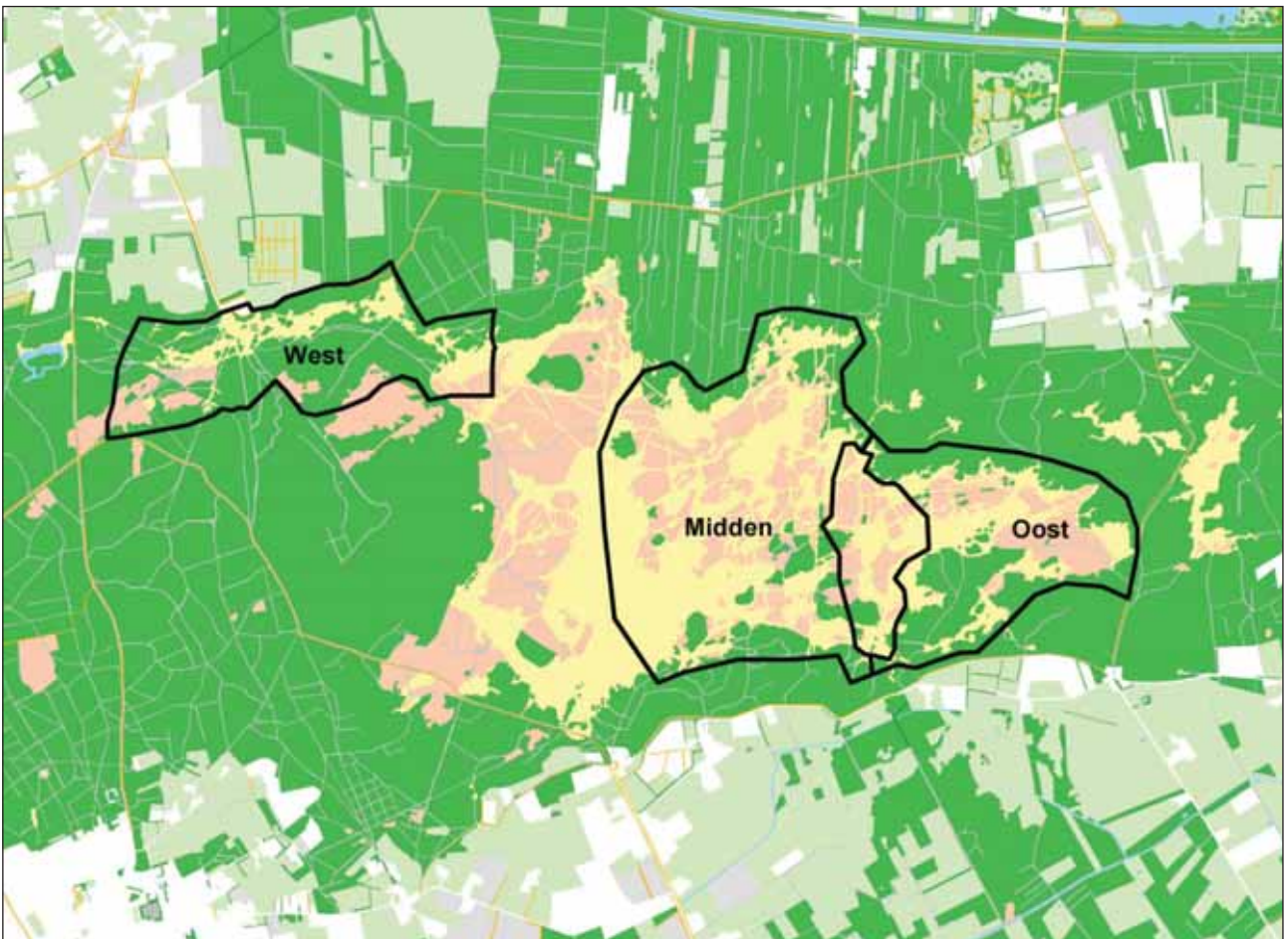
De bezoeken zijn te voet uitgevoerd. Het grootste deel van het veldwerk in de ochtendrondes is uitgevoerd door Ruud Foppen en Erik van Winden. De eerste Nachtzwaluw-ronde is uitgevoerd door Henk Sierdsema, Ruud Foppen en Erik van Winden. Aan de Nachtzwaluw-simultaantelling deden in totaal 17 waarnemers mee.

2.4 Invoer en interpretatie waarnemingen

Alle veldwaarnemingen zijn ingevoerd in de SOVON-webapplicatie voor de invoer van broedvogelinventarisatie. De veldwaarnemingen zijn vervolgens automatisch geclusterd tot territoria. Deze clusterroutine maakt gebruik van dezelfde regels als de BMP-handleiding (van Dijk 2004). De automatische geclusterde kaarten zijn vervolgens gecontroleerd en in een aantal gevallen gewijzigd.

Figuur 2.1. Prioriteiten broedvogelinventarisatie 2009.

Figuur 2.2. Deelgebieden die door SOVON zijn geïnventariseerd op schaarse en zeldzame broedvogels in 2009, in totaal 395 ha. Het gedeelte tussen Midden en Oost is door de Provincie Brabant gekarteerd als BMP-alle soorten proefvlak.

De volgende afwijkingen ten opzichte van de automatische clustering en de clusterregels zijn gehanteerd:

De territoriumstip wordt bij automatische clustering op één van de waarnemingen geplaatst. Dit is in principe de waarneming met de hoogste broedcode. In andere gevallen wordt de laatste waarneming gekozen: dit levert echter niet altijd de meest wenselijke locatie op van de territoriumstip. In een

aantal gevallen is de stip daarom verplaatst naar een andere waarneming dichterbij het zwaartepunt van de waarnemingen.

De Nachtzwaluw-inventarisatie is afzonderlijk verwerkt. Alle waarnemingen zijn ingevoerd in een Geografisch Informatie Systeem (GIS) en vervolgens handmatig geclusterd. De ligging van de territoria is vervolgens ingevoerd in GIS in de vorm van polygonen.

3. Resultaten

3.1 Soorten en aantallen

Tabel 4 toont de resultaten voor de geïnventariseerde soorten. In totaal zijn van deze 122 territoria vastgesteld.

Tabel 4. Vastgestelde territoria en dichtheid (aantal per 100 ha) van de onderzochte broedvogelsoorten in het op schaarse en zeldzame soorten onderzochte deel van de Loonse en Drunense Duinen in 2009 (395 ha; +: waargenomen in broedseizoen, geen territorium in onderzoeksgebied).

Soort	Aantal	Dichtheid	Soort	Aantal	Dichtheid
Nijlgans	+		Graspieper	2	0.5
Havik	1	0.3	Gekraagde Roodstaart	46	11.6
Buizerd	1	0.3	Roodborsttapuit	22	5.6
Torenavalk	1	0.3	Grote Lijster	5	1.3
Holenduif	3	0.8	Grauwe Vliegenvanger	3	0.8
Koekoek	1	0.3	Staartmees	1	0.3
Nachtzwaluw	25	6.3	Matkop	2	0.5
Groene Specht	5	1.3	Boomklever	11	2.8
Zwarte Specht	2	0.5	Boomkruiper	29	7.3
Grote Bonte Specht	28	7.1	Groenling	1	0.3
Kleine Bonte Specht	3	0.8	Putter	1	0.3
Boomleeuwerik	39	9.9	Kneu	2	0.5
Veldleeuwerik	11	2.8	Kruisbek	1	0.3
Boompieper	75	19.0			

3.2 Soortbesprekingen

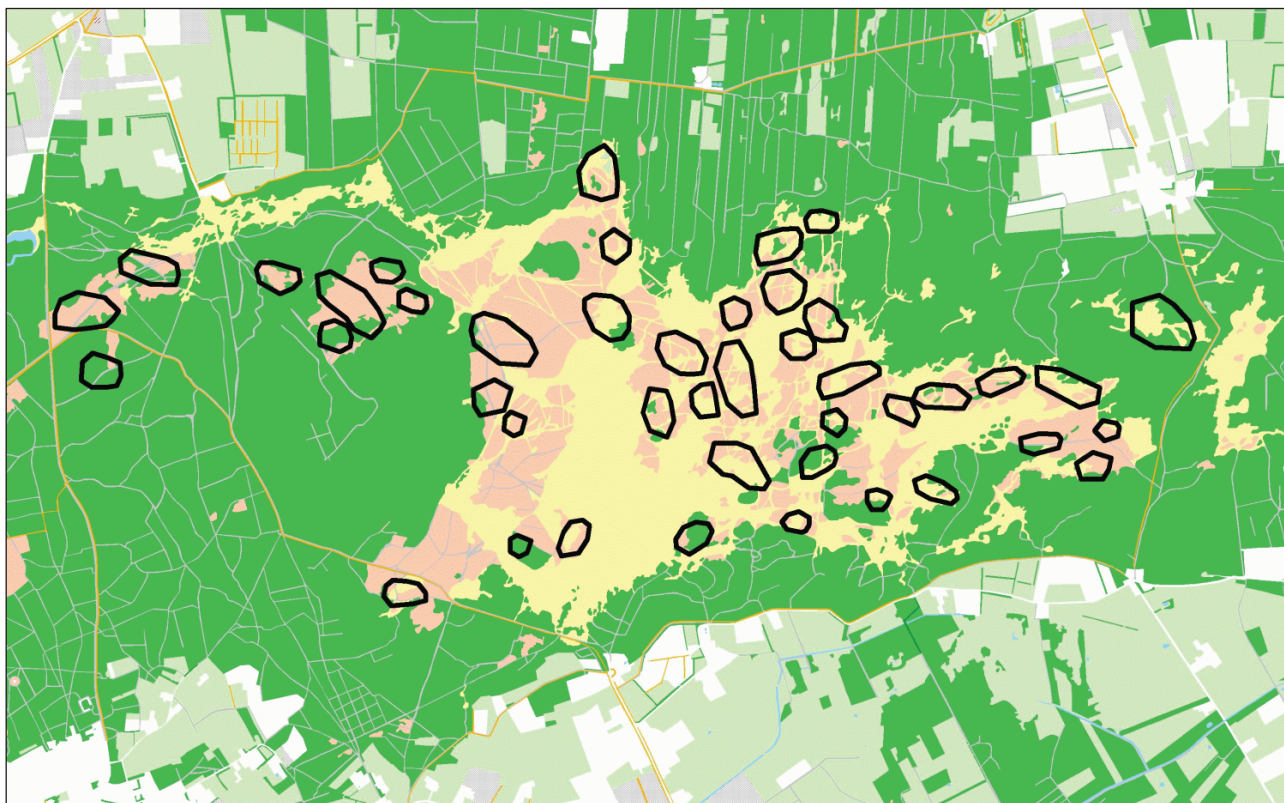
Hier worden de meest kenmerkende soorten van het gebied kort besproken.

NACHTZWALUW 43 territoria

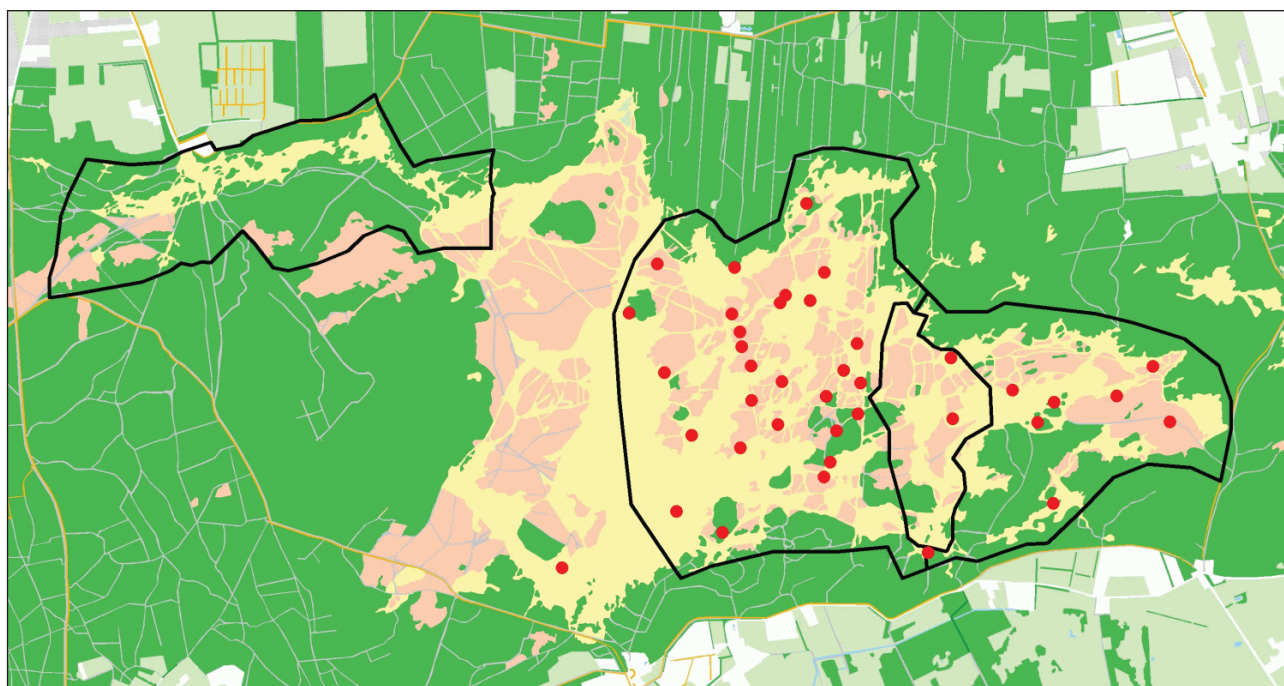
De grootste verrassing van de inventarisatie was het grote aantal Nachtzwaluwen. In totaal zijn maar liefst 43 territoria gevonden in de Loonse en Drunense Duinen (figuur 3.1). Alleen in grote, open zandvlakten en de drukst belopen delen ontbreekt de soort als broedvogel. Vooral nabij drukke recreatieve terreindelen bij de Roestelberg en de Bosch en Duin ontbreekt de Nachtzwaluw (vrijwel) geheel als broedvogel. De dichtheid van 5.4 territoria per 100 ha (6.3/100 ha in het op schaarse soorten onderzochte gebied) is goed, maar niet extreem. Zo kunnen Nachtzwaluwen lokaal op de Veluwe dichtheden bereiken van meer dan 20 paar/100 ha.

De vondst van 43 territoria is vooral opvallend omdat in voorgaande nooit aantallen hoger dan 20 territoria zijn gevonden. De toename kan verklaard worden door twee factoren:

- 1) een reële sterke toename van 2008 op 2009: op het Kootwijkerzand vond S. Deuzeman ook een sterke toename in de aantallen tussen 2008 en 2009: van 11 naar 21. Deze toename is echter minder dan de sterke toename in de Loonse en Drunense Duinen
- 2) gebruik van een veel intensievere inventarisatiemethode dan voorgaande jaren. In de voorgaande jaren is de inventarisatie grotendeels uitgevoerd door doorkruising van het gebied met een 4-wheele drive auto. Dit heeft als voordeel dat een groot deel van het gebied snel doorkruist kan worden, maar dat de besteedde tijd per hectare gering is. In 2009 zijn alle inventarisaties te voet uitgevoerd, waarbij steeds maar een klein deel van het gebied werd bezocht. De inventarisaties werden bovendien alleen uitgevoerd in top-zangtijd van de Nachtzwaluw van ca. een half uur na zonsondergang tot een uur en kwartier na zonsondergang. Hierdoor kunnen veel uitsluitende waarnemingen van zingende mannetjes worden verzameld: een voorwaarde voor een betrouwbare inventarisatie omdat Nachtzwaluwen grote, en deels overlappende, zanggebieden kunnen hebben (van Kleunen et al 2007, van Kleunen et al 2009).

Figuur 3.1. Verspreiding van de Nachtswaluw in 2009.

Figuur 3.2. Verspreiding van de Boomleeuwerik in 2009; het onderzochte gebied is zwart omlind.

BOOMLEEUWERIK 36 territoria

De hoogste dichtheid aan Boomleeuweriken is aangetroffen in het centrale deel van het onderzoeksgebied (figuur 3.2). Dit is het deel met de laagste recreatiedruk. De waarschijnlijke gevoeligheid voor recreatie en loslopende honden wordt ook bevestigd door het volledig ontbreken in deelgebied West nabij de Roestelberg. De dichtheid

aan Boomleeuweriken is ongeveer de helft van de dichtheid aangetroffen in het Kootwijkerzand in 2002 (Deuzeman 2002).

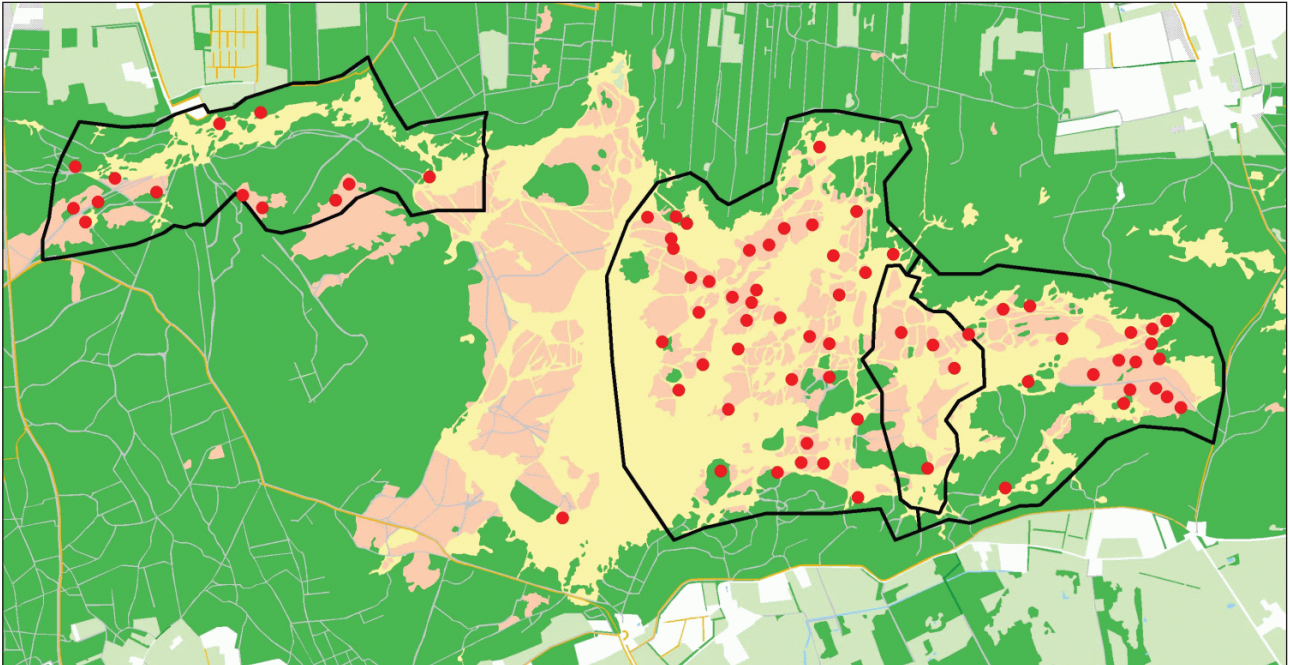
VELDLEEUWERIK 9 territoria

Veldleeuweriken zijn vrijwel alleen aangetroffen in het meest open deel van het onderzoeksgebied. De meest optimale habitat is vastgelegd stuifzand met

beginnende heidegroei. Dit biotoop komt verspreid over het gebied voor, maar niet aaneengesloten over grotere oppervlakten. Een dichtheid van 3/100 ha is laag te noemen in vergelijking met een gebied als het Kootwijkerzand waar de dichtheid bijna 10 maal zo hoog is (Deuzeman 2002).

BOOMPIEPER 76 territoria

De Boompieper is verreweg de meest algemene heide- en stuifzandsoort in het onderzochte gebied. Bijna overal waar bomen staan kunnen Boompiepers worden aangetroffen.

Figuur 3.2. Verspreiding van de Boompieper in 2009; het onderzochte gebied is zwart omlind.

3.3. Resultaten meetnet-proefvlak

Van 2004-2009 is een deel van het centrale deel van de Loonse en Druense Duinen door de Provincie Noord-Brabant geïnventariseerd op broedvogels (alle soorten).

De begrenzing van dit proefvlak is weergegeven in figuur 2.1. De oppervlakte van het proefvlak is 37.0 ha. In tabel 5 zijn de resultaten van de broedvogelkartering vermeld. Er zijn geen avondbezoeken gebracht aan het gebied.

Tabel 5. Aantal territoria per soort in het meetnet-proefvlak.

Soort	2004	2005	2006	2008	2009	Soort	2004	2005	2006	2008	2009
Nijlgans					1	Zanglijster				2	
Wilde eend		1				Grote lijster	1	2	1	2	
Holenduif			1			Fitis	10	13	5	11	7
Koekoek	1	3	1	1	1	Staartmees	1			1	
Nachtzwaluw		1				Kuifmees		1			
Groene specht	2	1	1	1	2	Zwarte mees	1			1	
Zwarte specht	1	1	1			Boomklever				2	
Grote bonte specht	3	3	2	3	3	Boomkruiper		1		1	
Boomleeuwerik	9	8	9	3	4	Wielewaal		2	1		
Veldleeuwerik	1				1	Vlaamse gaai			2	3	2
Boompieper	14	11	13	11	12	Zwarte kraai	2	5	3	5	1
Graspieper	1	4	2	2	3	Spreeuw	1				
Gekraagde roodstaart	8	5	6	6	1	Groenling				1	
Roodborsttapuit	4	3	4	4	5	Kneu	6	4	8	4	1

4. Conclusies en discussie

4.1. Discussie

Volledigheid van de kartering

Als gevolg van de late start van de broedvogelkartering en het beperkte budget kunnen soorten zijn gemist, maar zijn bij enkele soorten vooral mogelijk territoria zijn gemist. De drie ochtendbezoeken aan het gebied waren zo gepland, dat ze zo optimaal mogelijk waren voor soorten van (open)stuifzandgebieden (zoals leeuweriken en piepers) een vroege bosvogels (spechten, Boomklever, Boomkruiper, Tiftjaf): twee bezoeken in april en één bezoek in juni. Het bezoek in juni valt samen met een tweede activiteitsperiode van soorten als Boomleeuwerik en Roodborsttapuit en het uitvliegen van spechten.

Hierdoor kunnen echter territoria van soorten gemist zijn. Dit geldt zeker voor soorten als Bonte Vliegenvanger die maar een hele activiteitsperiode hebben begin mei. Ook andere zomergasten zoals de Zwartkop, Koekoek, Grauwe Vliegenvanger en Gekraagde Roodstaart zullen ten dele gemist zijn. Zo heeft de Gekraagde Roodstaart rond half juni een trefkans van ongeveer 40%, tegenover 60% begin mei. Om dit soort soorten vollediger te kunnen karteren zouden meer bezoeken nodig zijn geweest.

Soorten als Boomvalk en Ransuil zijn niet aangetroffen in het gebied. Hoewel territoriale

Ransuilen zeker zijn gemist (de vogels roepen sporadisch, en dan nog alleen in het vroege voorjaar), zouden uitgevlogen jongen zeker zijn gevonden tijdens de Nachtzwaluw-tellingen. Ook voor de Boomvalk is de avond-schemering in juni en juli een ideale tijd om ze te tellen. Het is dan ook niet waarschijnlijk dat in de kern van de Loonse en Drunense Duinen Boomvalken hebben gebroed.

Automatische clustering

De waarnemingen van de inventarisatie zijn automatisch geclusterd. Hierdoor kan het voorkomen, dat ogenschijnlijk en zelfs zekere onlogische clusters worden gevormd. Dit heeft echter geen invloed op het aantal territoria, maar alleen op de visuele weergave daarvan.

4.2. Conclusies

Het centrale deel van de Loonse en Drunense Duinen vormt een belangrijk gebied voor vogels van heide en stuifzand. Het meest opvallend is de hoge dichtheid aan Nachtzwaluwen. De invloed van de recreatie op de broedvogels is in het getelde gebied het sterkst merkbaar nabij de Roestelberg: daar komen (vrijwel) geen stuifzandsoorten meer voor. Door het verwijderen van de opslag zullen mogelijk soorten als Boomleeuwerik en Boompieper (tijdelijk) afnemen: dit hangt af van het aantal bomen dat nog blijft staan.

Literatuur

DEUZEMAN, S.B. 2002. Broedvogels van het Kootwijkerzand en Kootwijk-Oost in 2002. SOVON-inventarisatierapport 2003/04. SOVON Vogelonderzoek Nederland, Beek-Ubbergen.

Dijk, A.J. van 2004, Handleiding Broedvogel Monitoring Project SOVON, SOVON Vogelonderzoek Nederland, Beek-Ubbergen.

VAN KLEUNEN A., SIERDSEMA H., NIJSSEN M., LIPMAN V. & GROENENDIJK D. 2007. Het jaar van de Nachtzwaluw 2007. SOVON-onderzoeksrapport 2007/10. SOVON Vogelonderzoek Nederland, Beek-Ubbergen.

KLEUNEN, A. VAN, SIERDSEMA, H., NIJSSEN, M., LIPMAN, V. & GROENENDIJK, D. 2009. Nachtzwaluwstudie Noord-Brabant 2008. SOVON-Onderzoeksrapport 2009/06. SOVON Vogelonderzoek Nederland, Beek-Ubbergen.

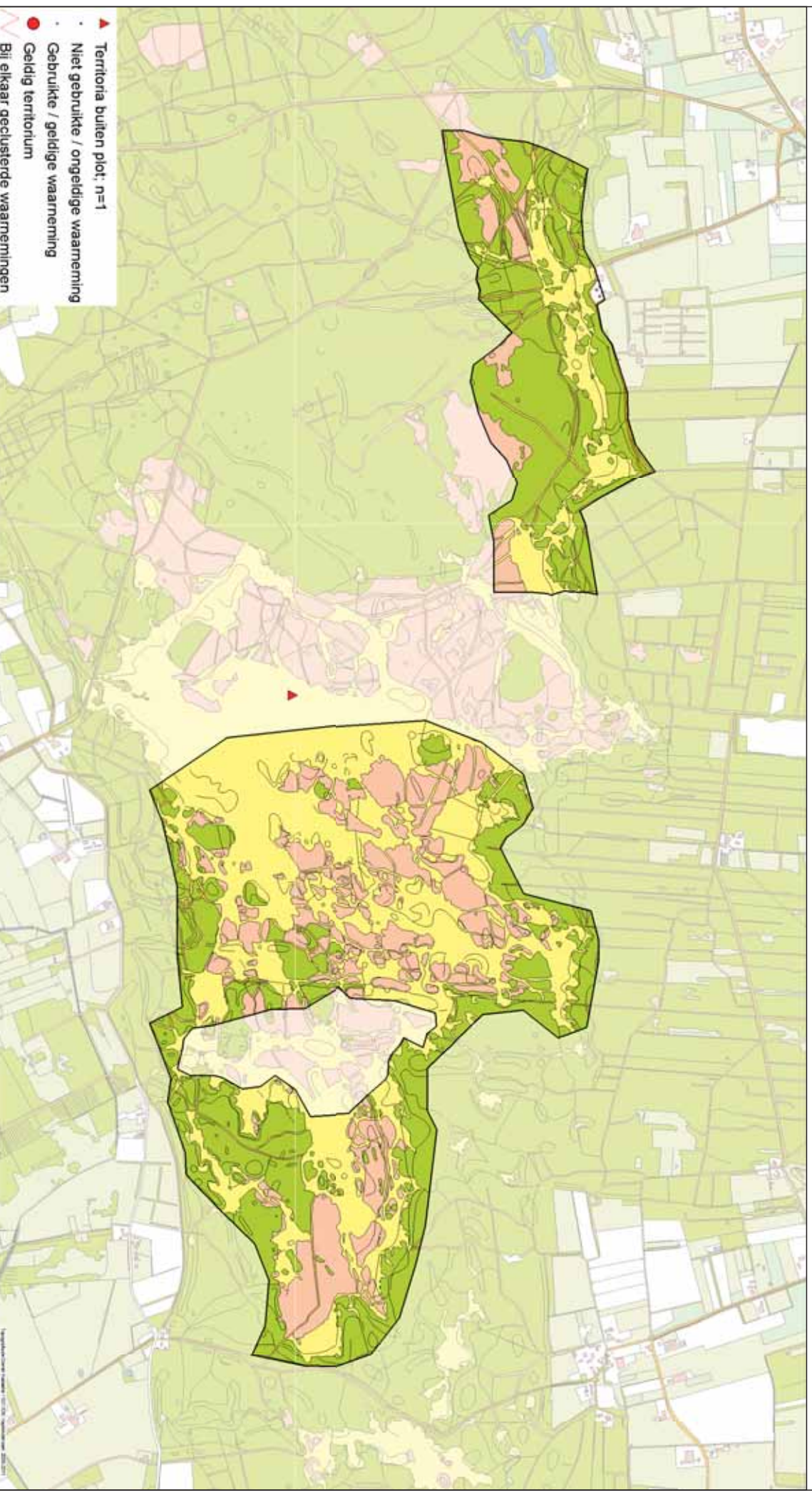
Bijlage 1. Verspreidingskaarten

In deze bijlage zijn alle verspreidingskaarten opgenomen van de (mogelijke) broedvogelsoorten die in het voorjaar van 2009 zijn waargenomen in het geïnventariseerde deel van de Loonse en Drunense Duinen. Dit betreft ook de soorten waarvan wel waarnemingen zijn gedaan, maar die niet voldoen de

criteria voor een territorium. Op de territoriumkaarten staan niet alleen de uiteindelijke territoriumstippen, maar ook alle waarnemingen weergegeven. De territoriumstip staat altijd op één van de waarnemingen. Dit voorkomt, dat de territoriumstip in voor die soort ongeschikt habitat wordt geplaatst.

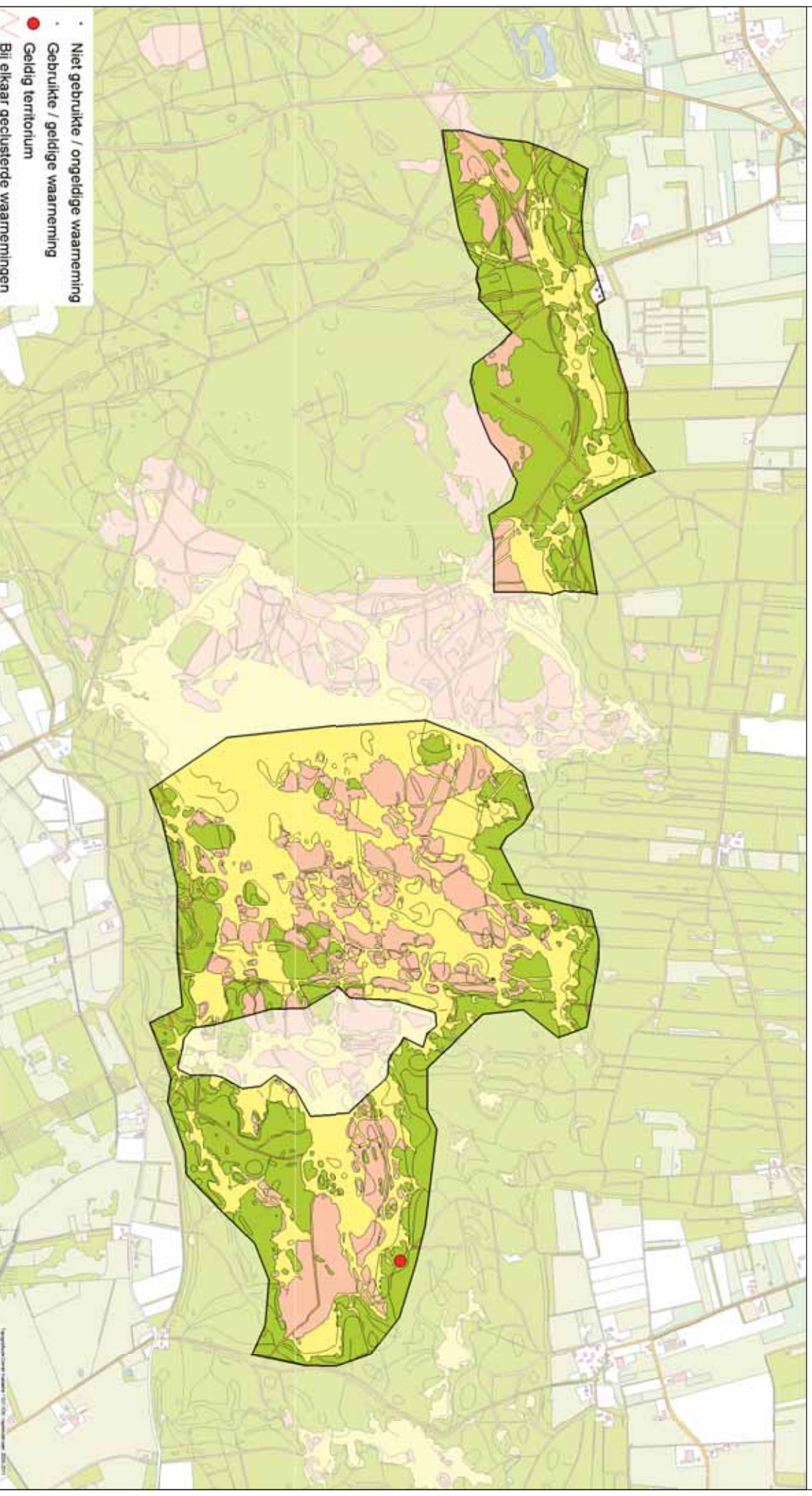
Loonse en Drunense Duinen 2009

Nijlgans 0 territoria

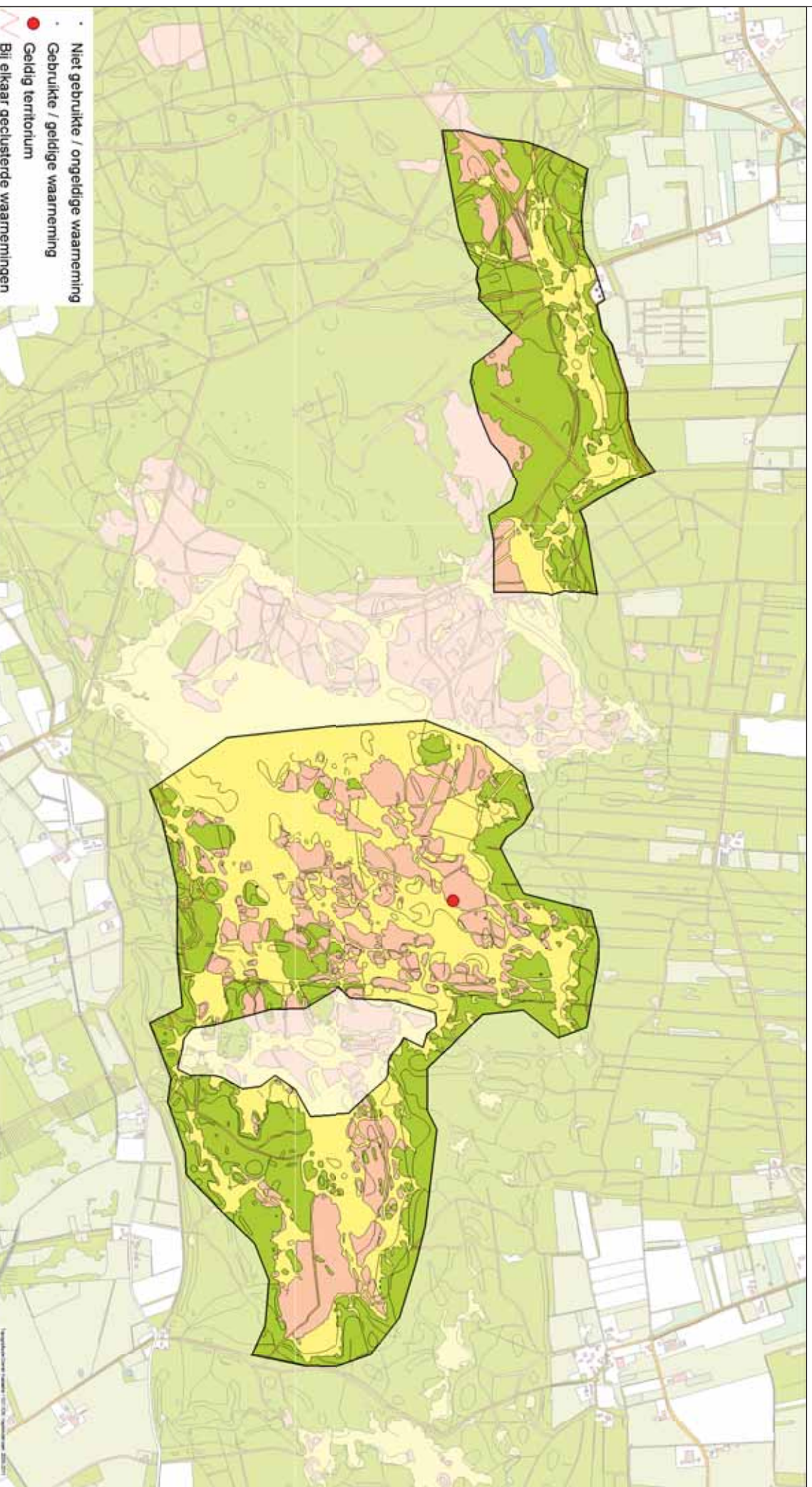
Loonse en Drunense Duinen 2009

Havik 1 territorium

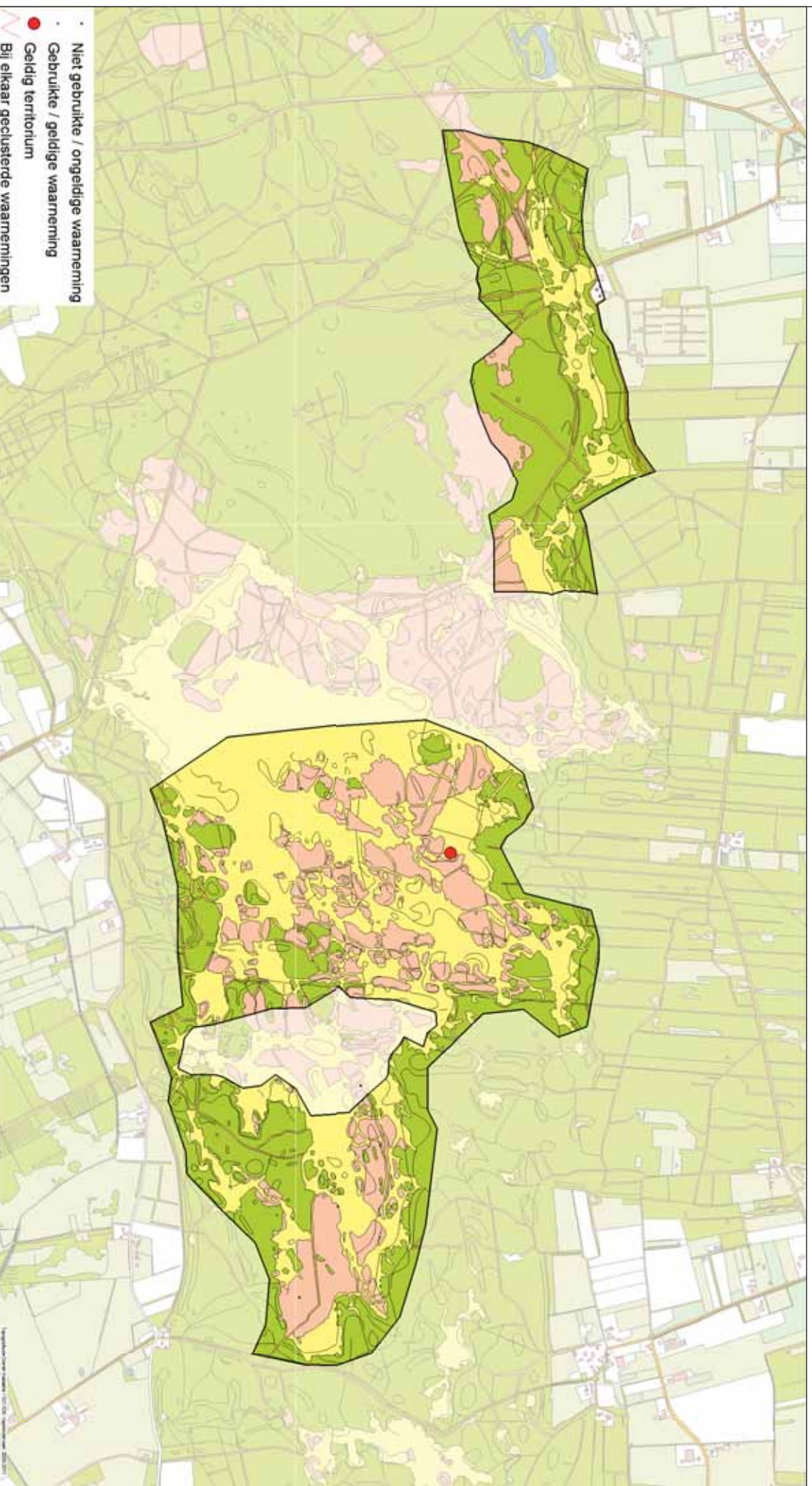
Loonse en Drunense Duinen 2009

Buizerd 1 territorium

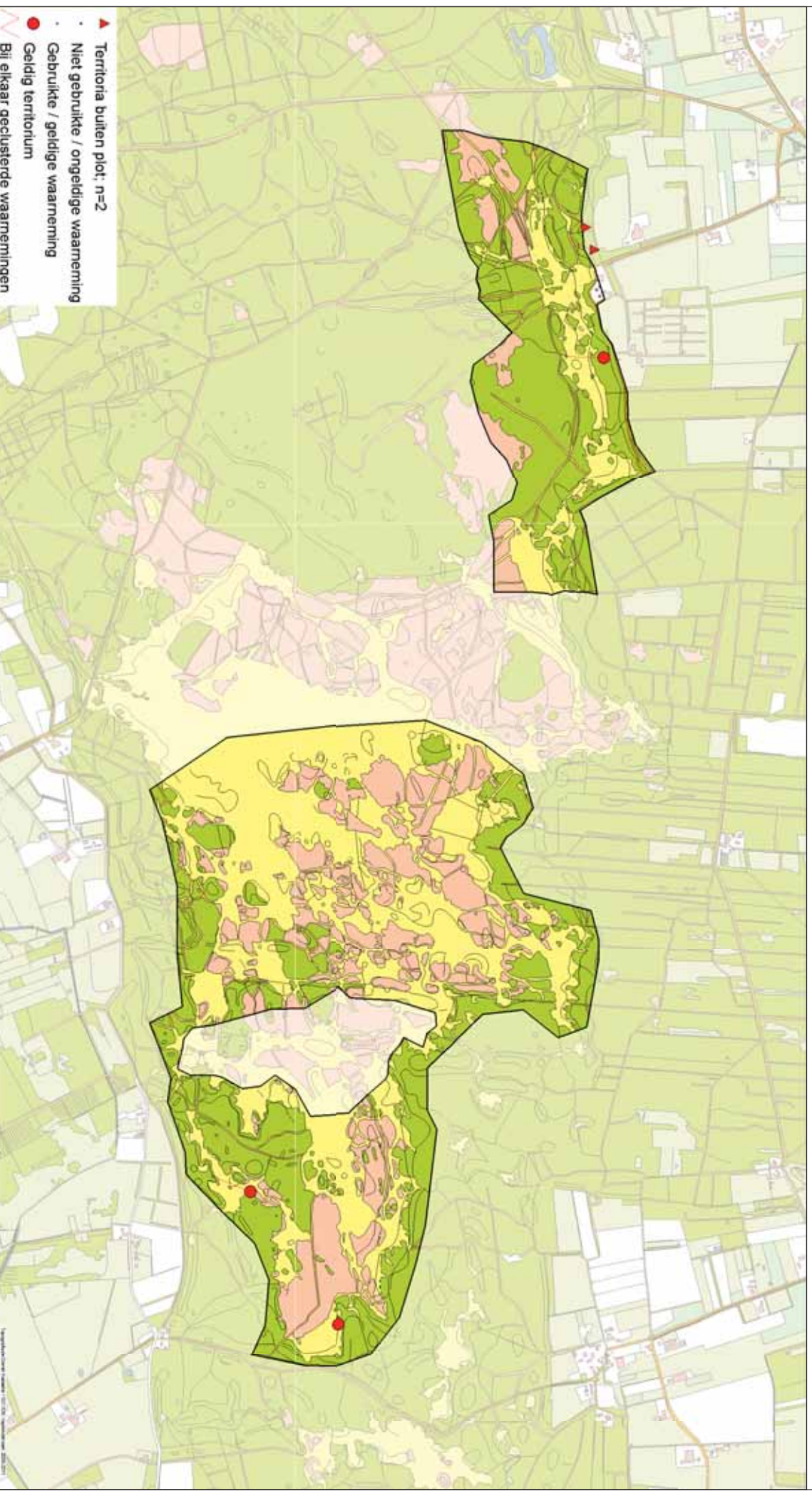
Loonse en Drunense Duinen 2009

Torenvalk 1 territorium

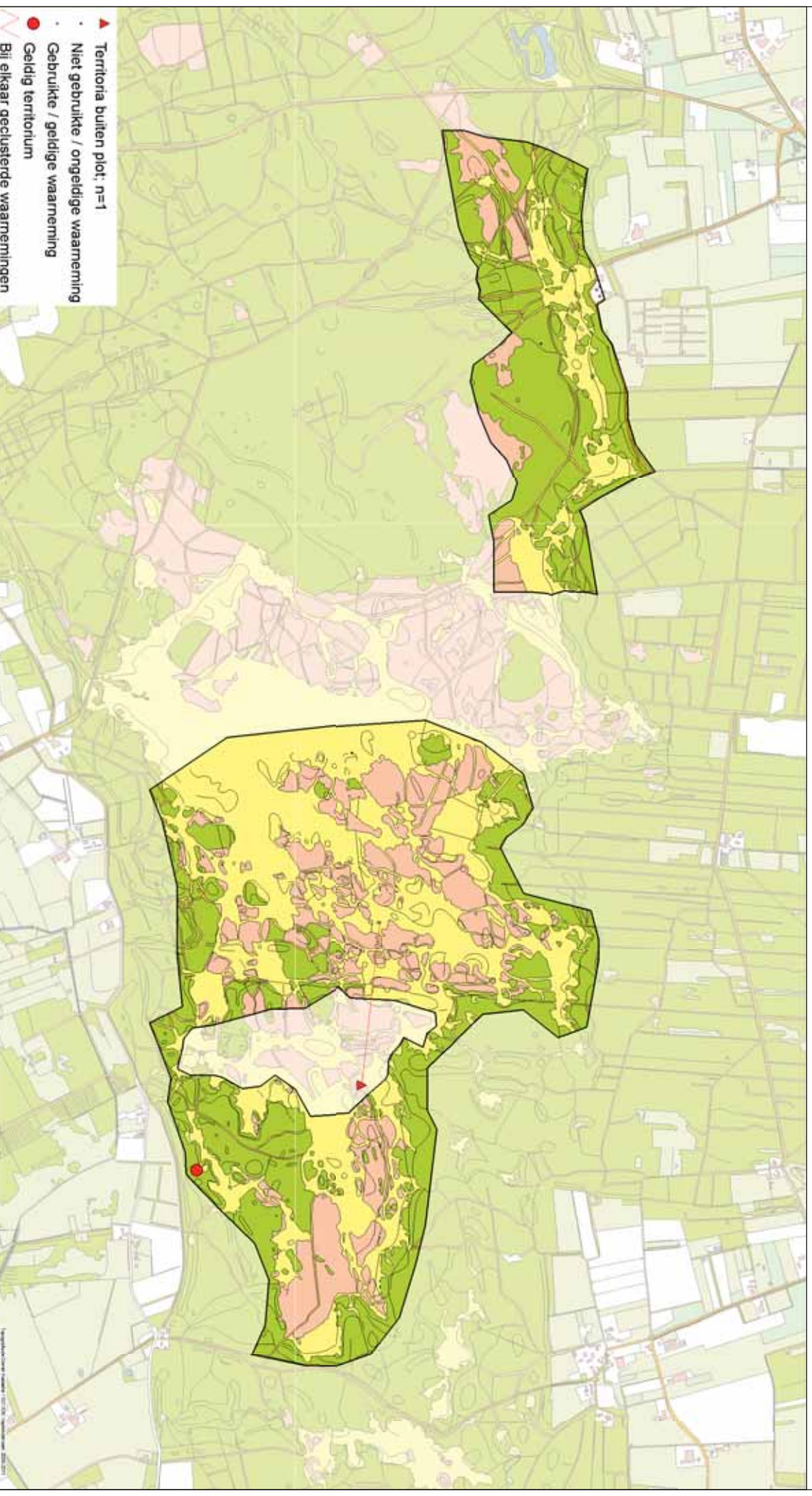
Loonse en Drunense Duinen 2009

Holenduif 3 territoria

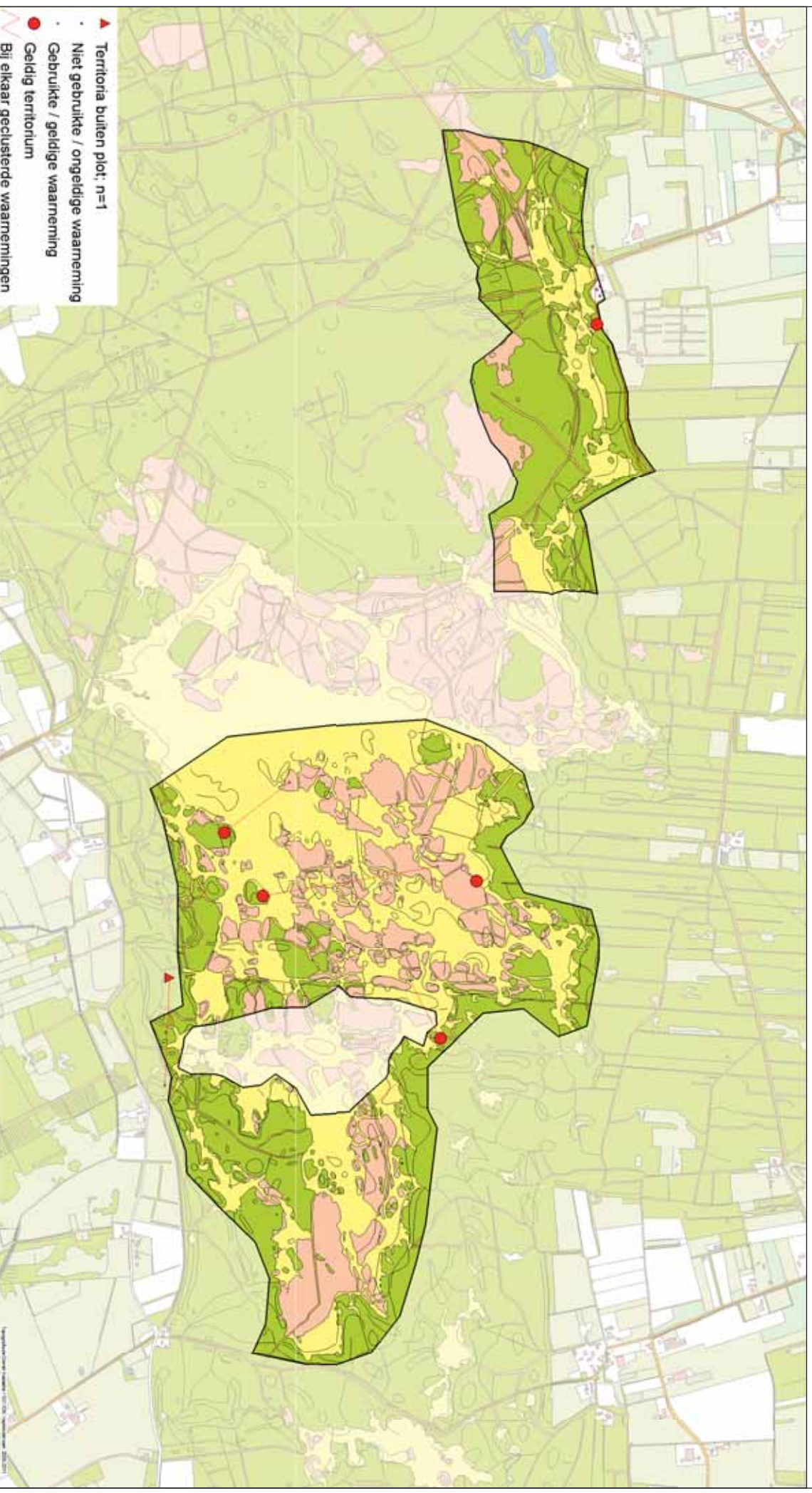
Loonse en Drunense Duinen 2009

Koekoek 1 territorium

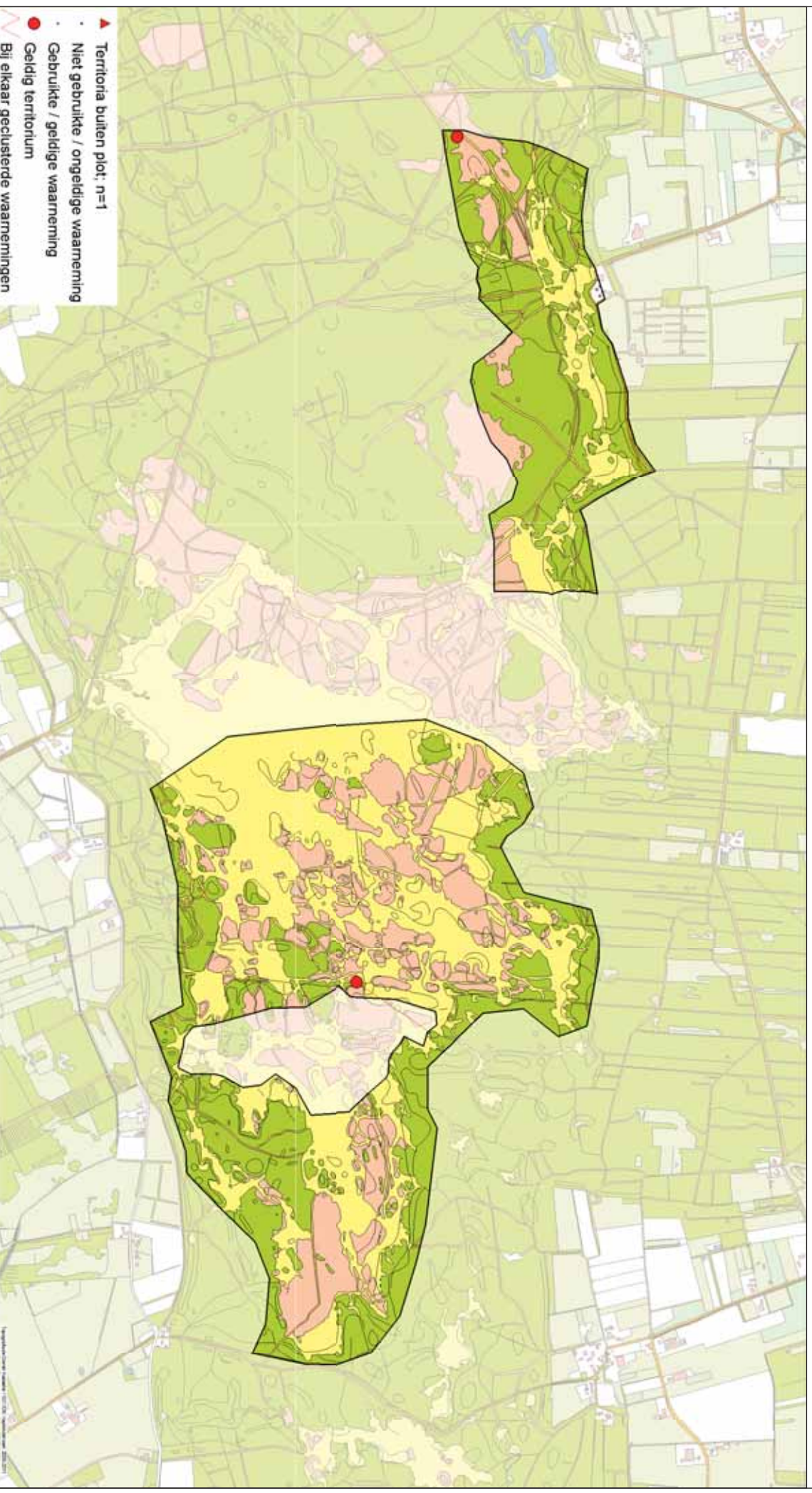
Loonse en Drunense Duinen 2009

Groene Specht 5 territoria

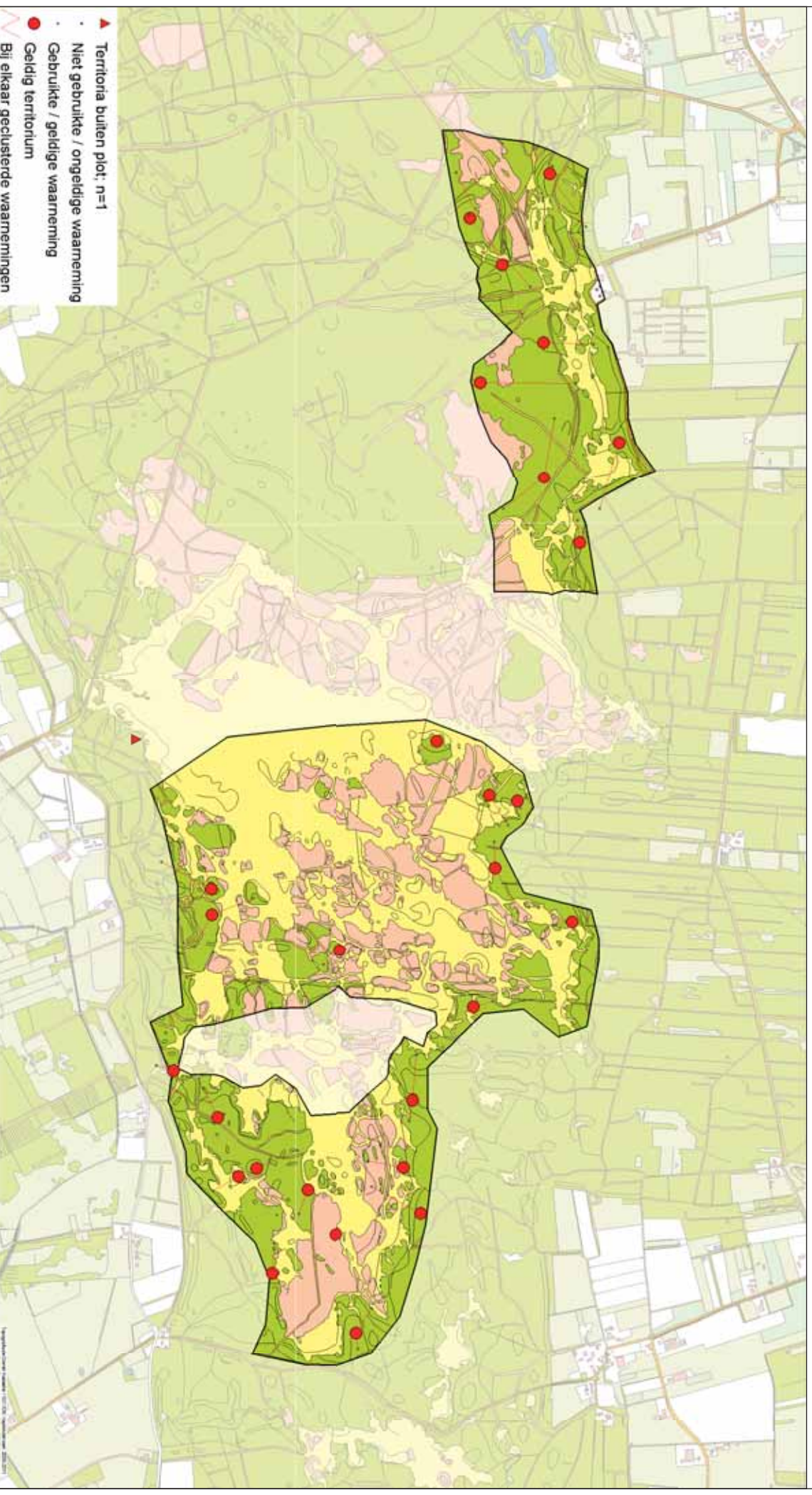
Loonse en Drunense Duinen 2009

Zwarte Specht 2 territoria

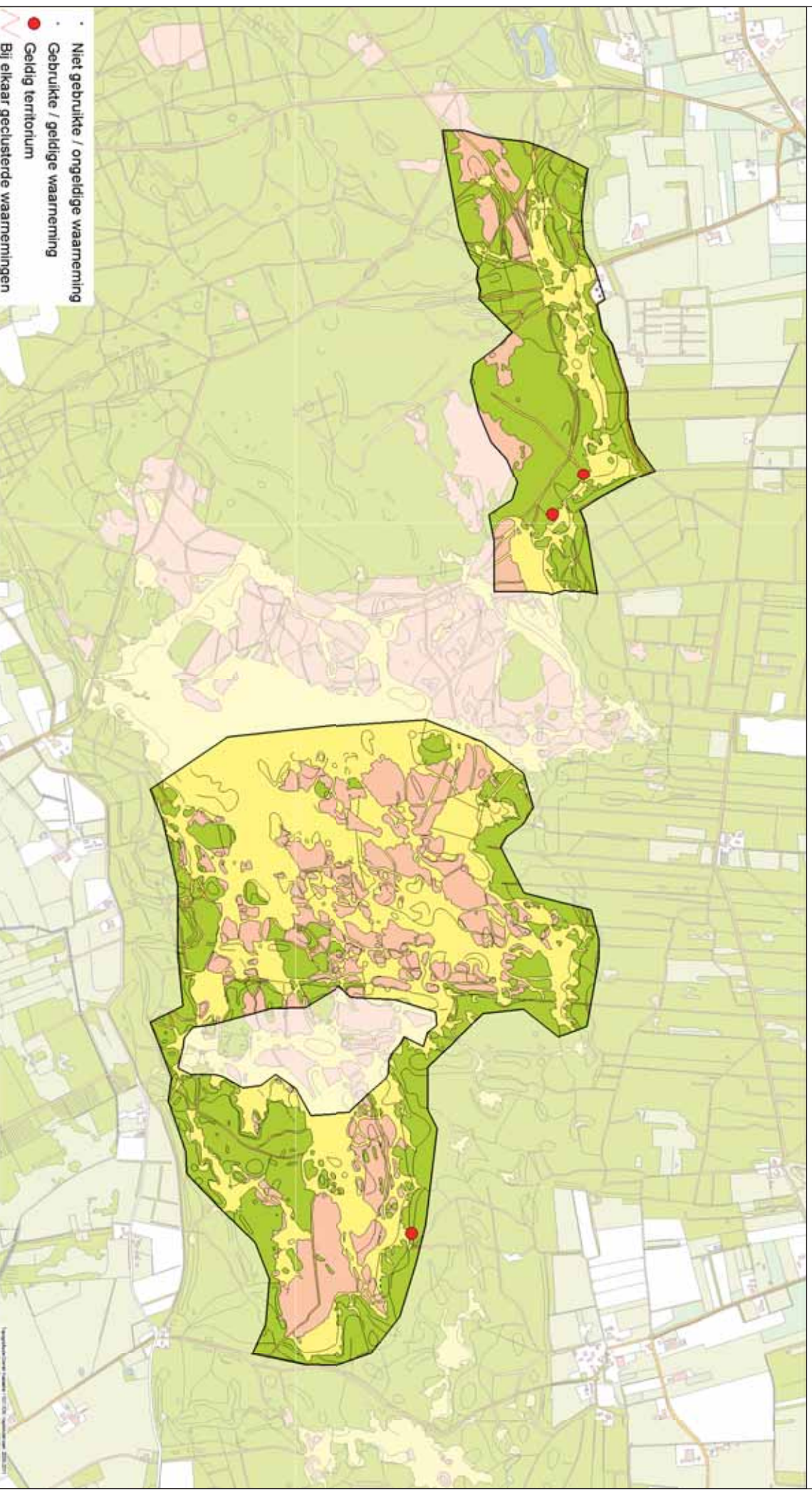
Loonse en Drunense Duinen 2009

Grote Bonte Specht 28 territoria

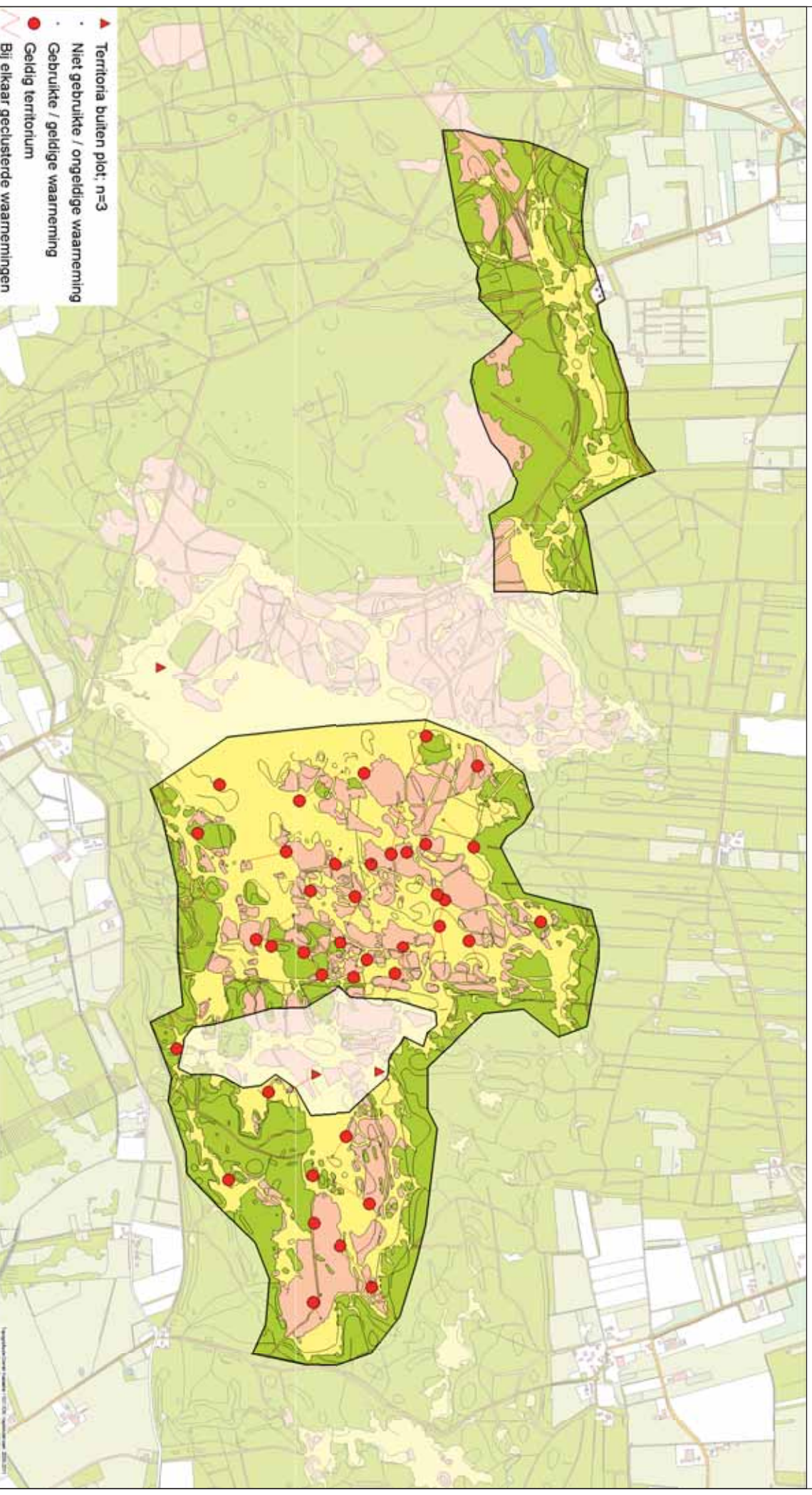
Loonse en Drunense Duinen 2009

Kleine Bonte Specht 3 territoria

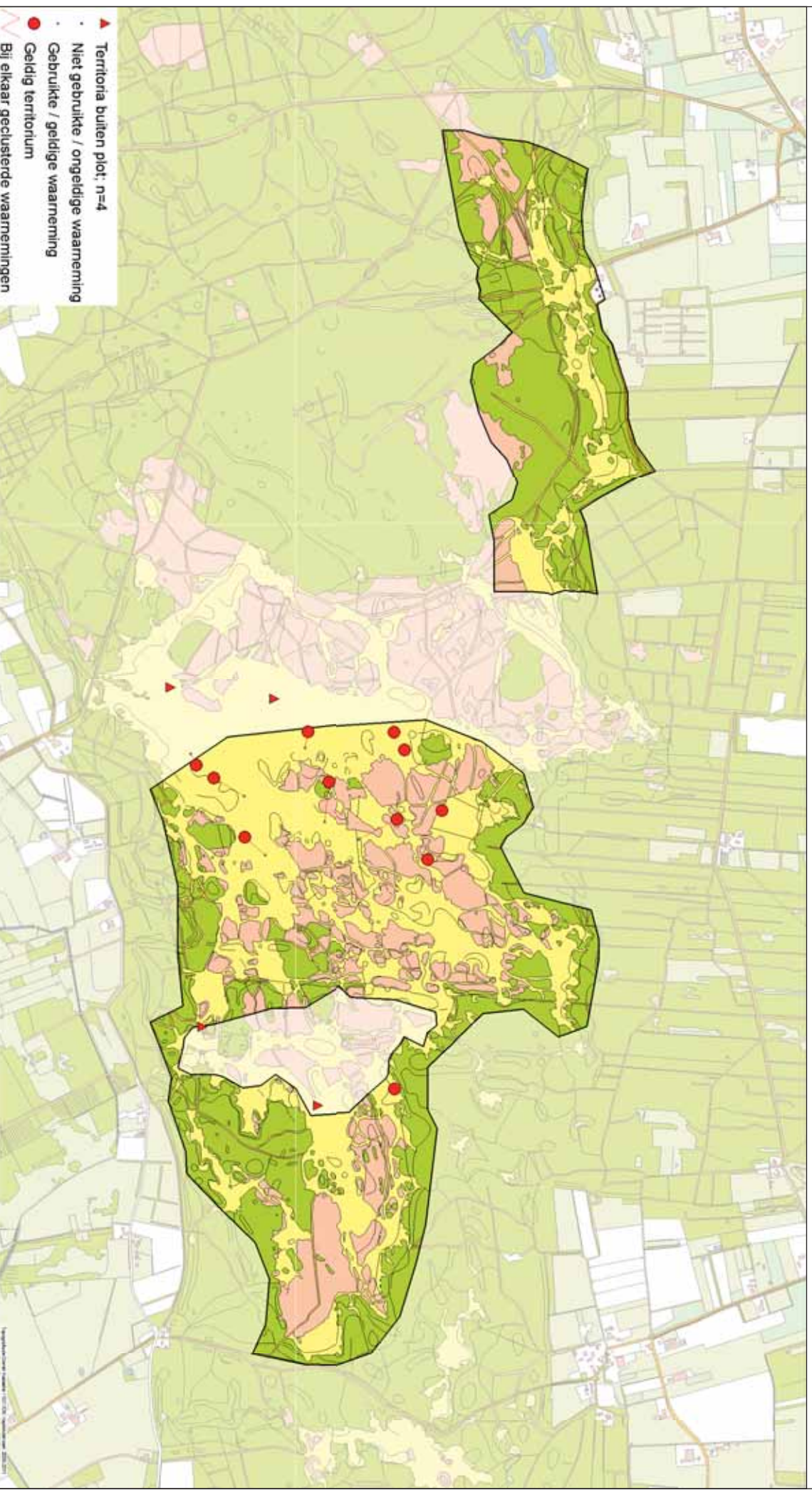
Loonse en Drunense Duinen 2009

Boomleeuwerik 39 territoria

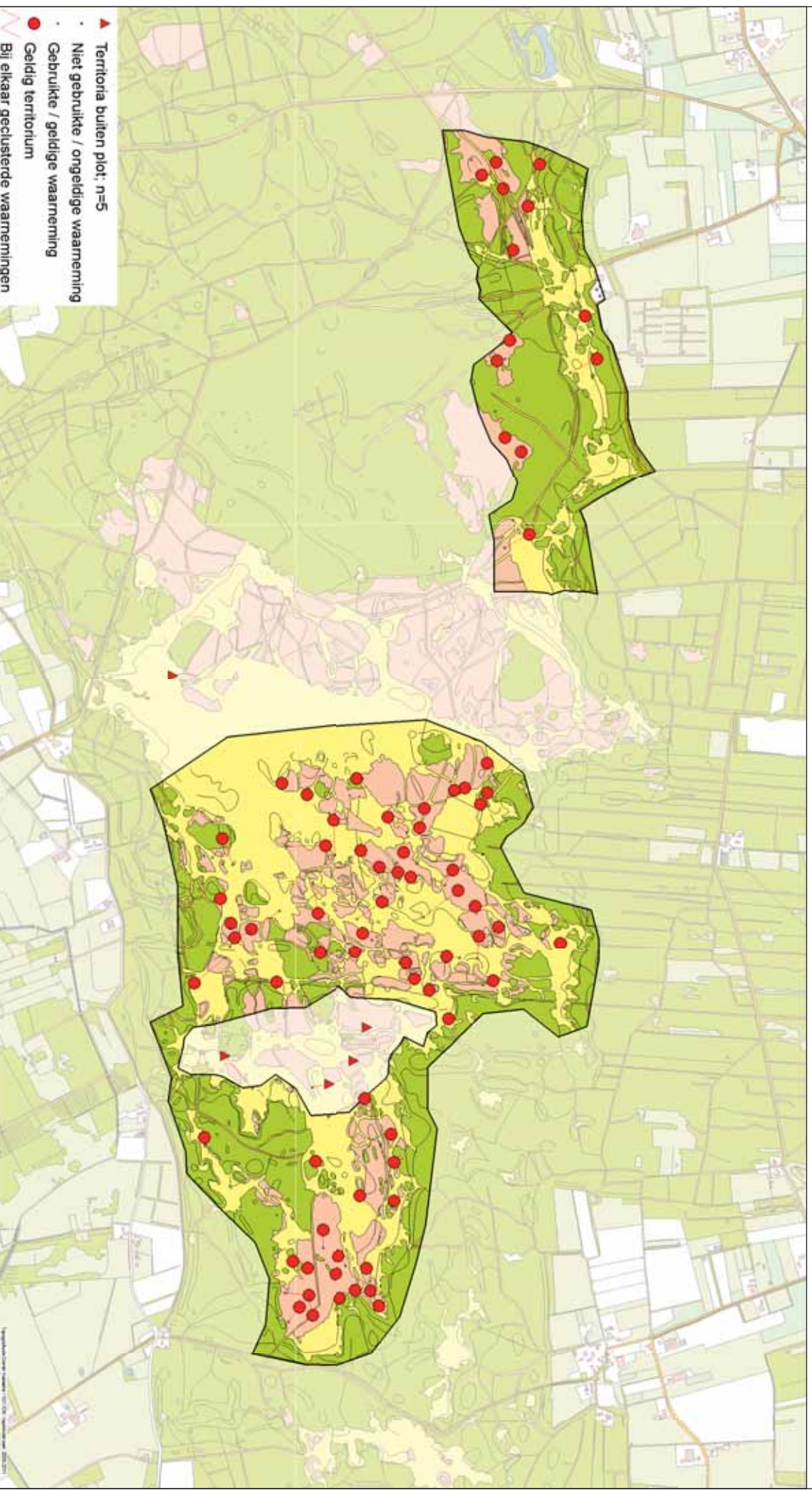
Loonse en Drunense Duinen 2009

Veldleeuwerik 11 territoria

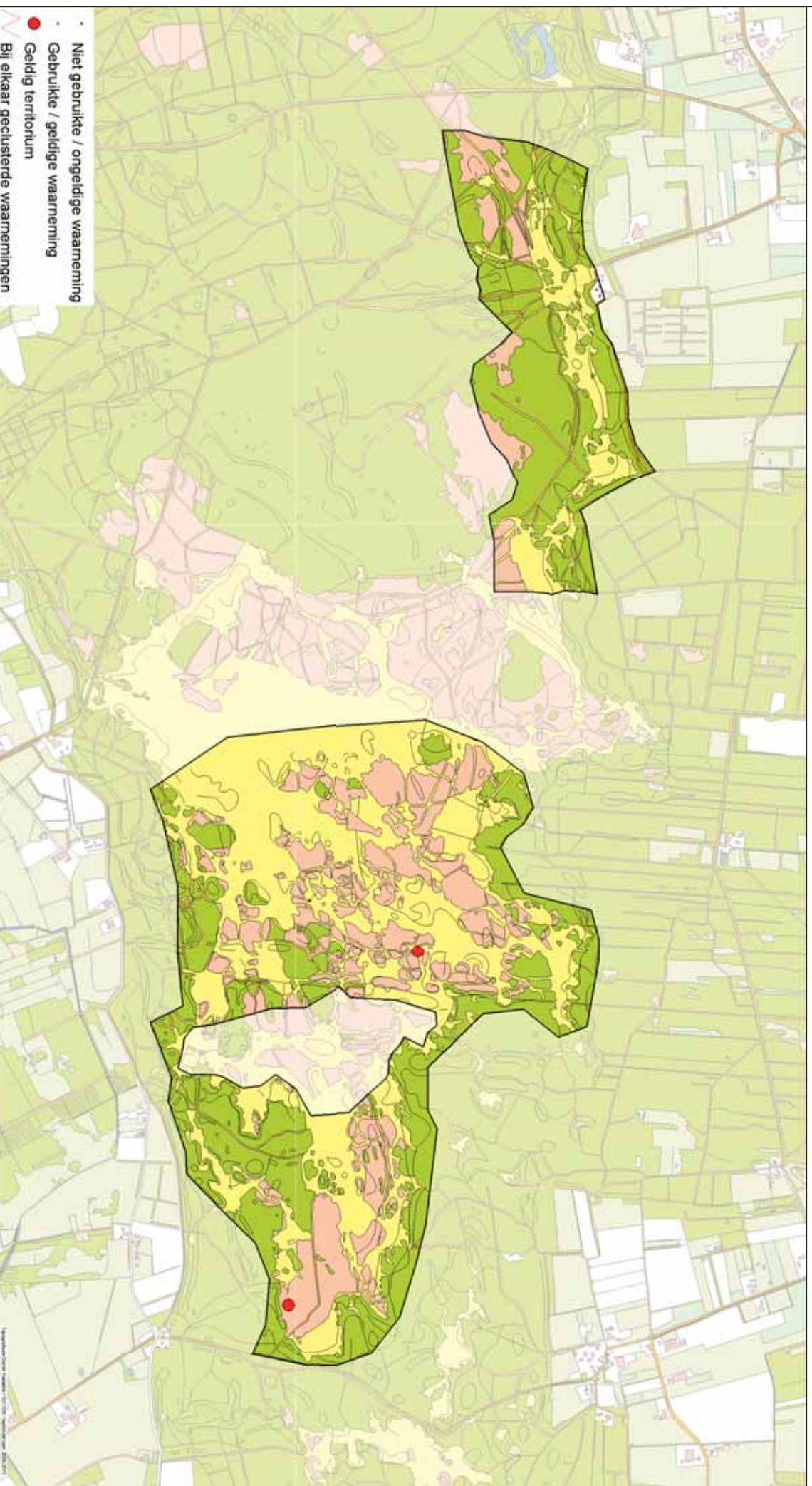
Loonse en Drunense Duinen 2009

Boompieper 75 territoria

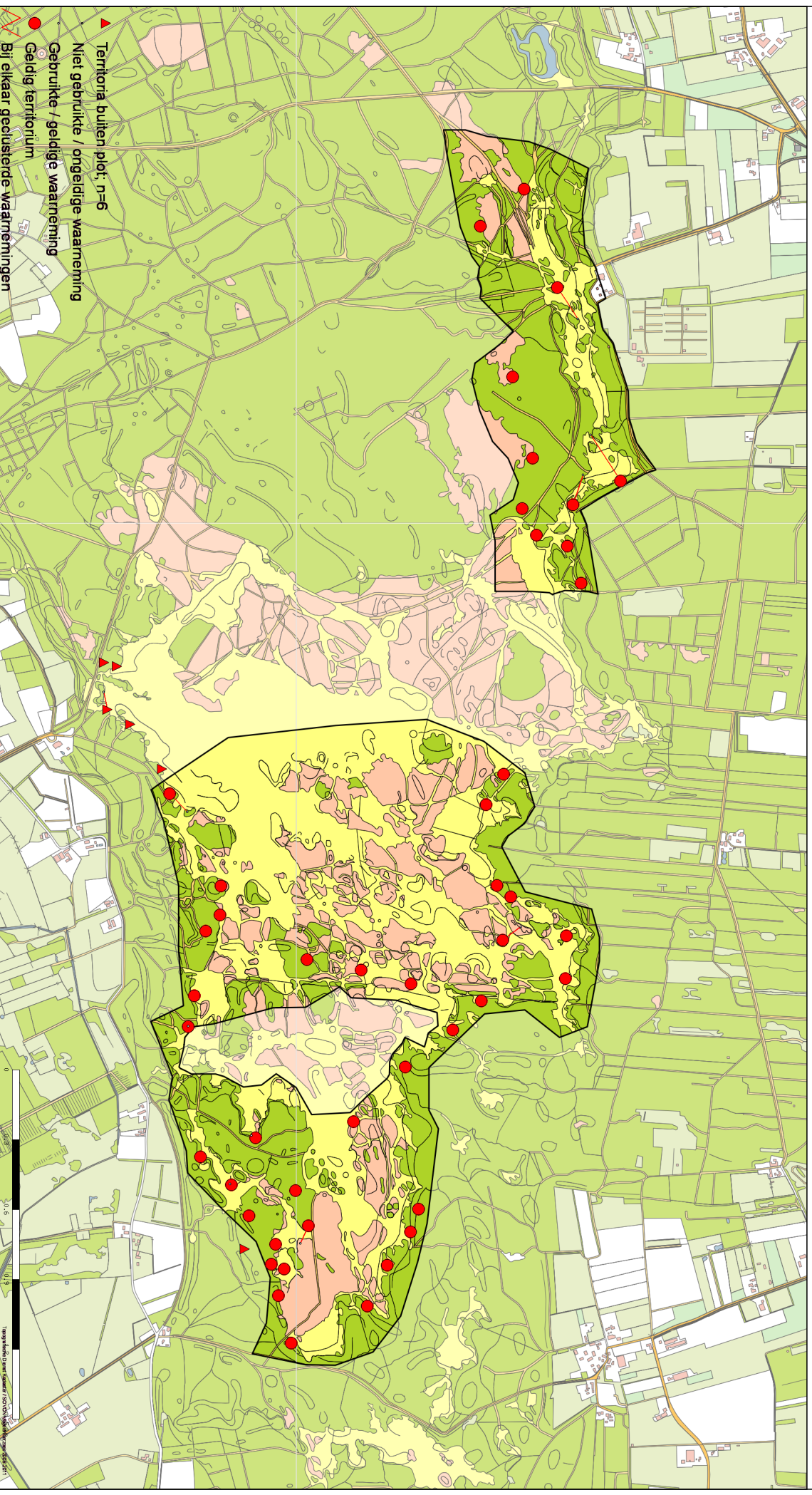
Loonse en Drunense Duinen 2009

Graspieper 2 territorialia

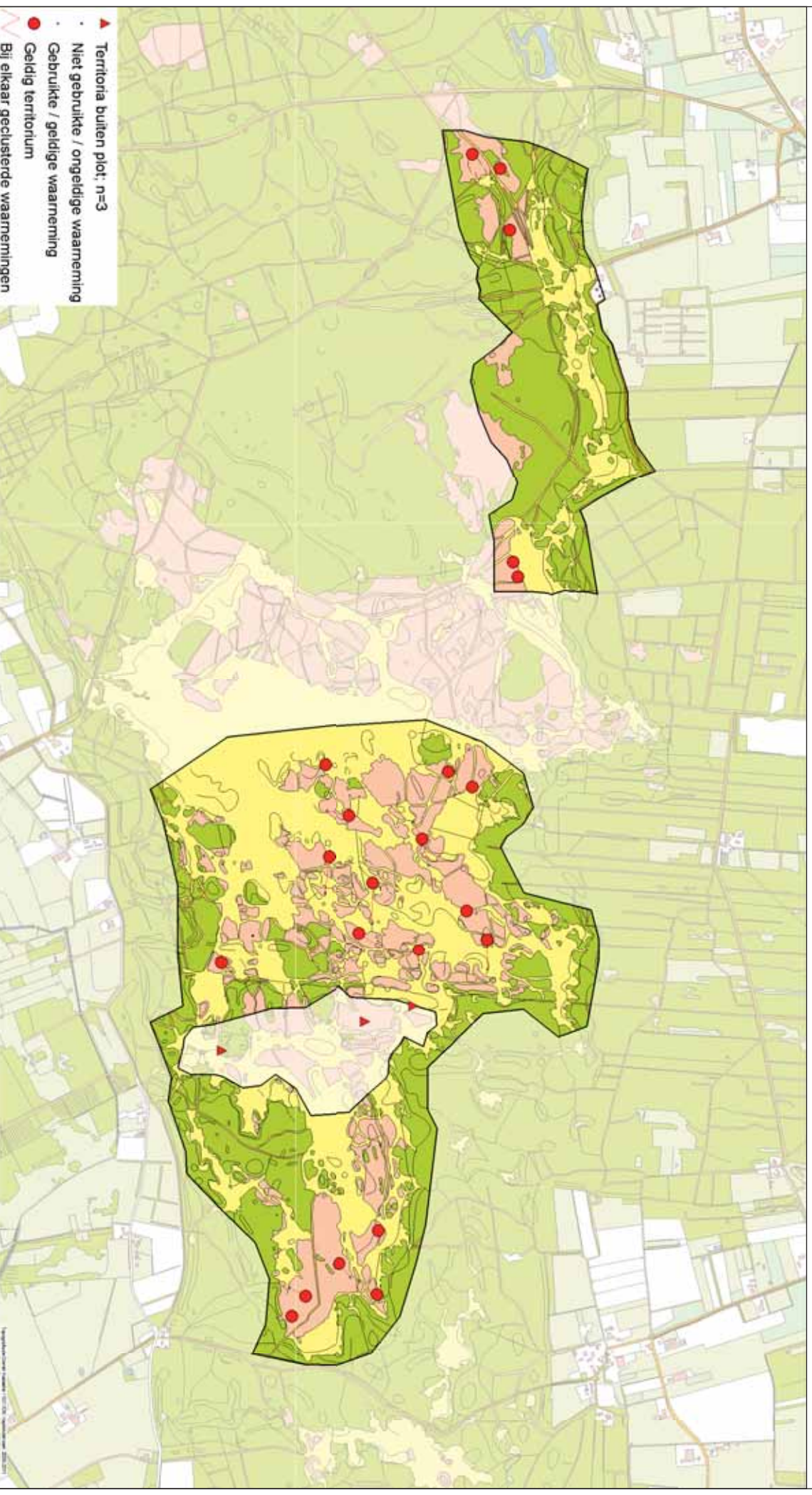
Loonse en Drunense Duinen 2009

Gekraagde Roodstaart 46 territoria

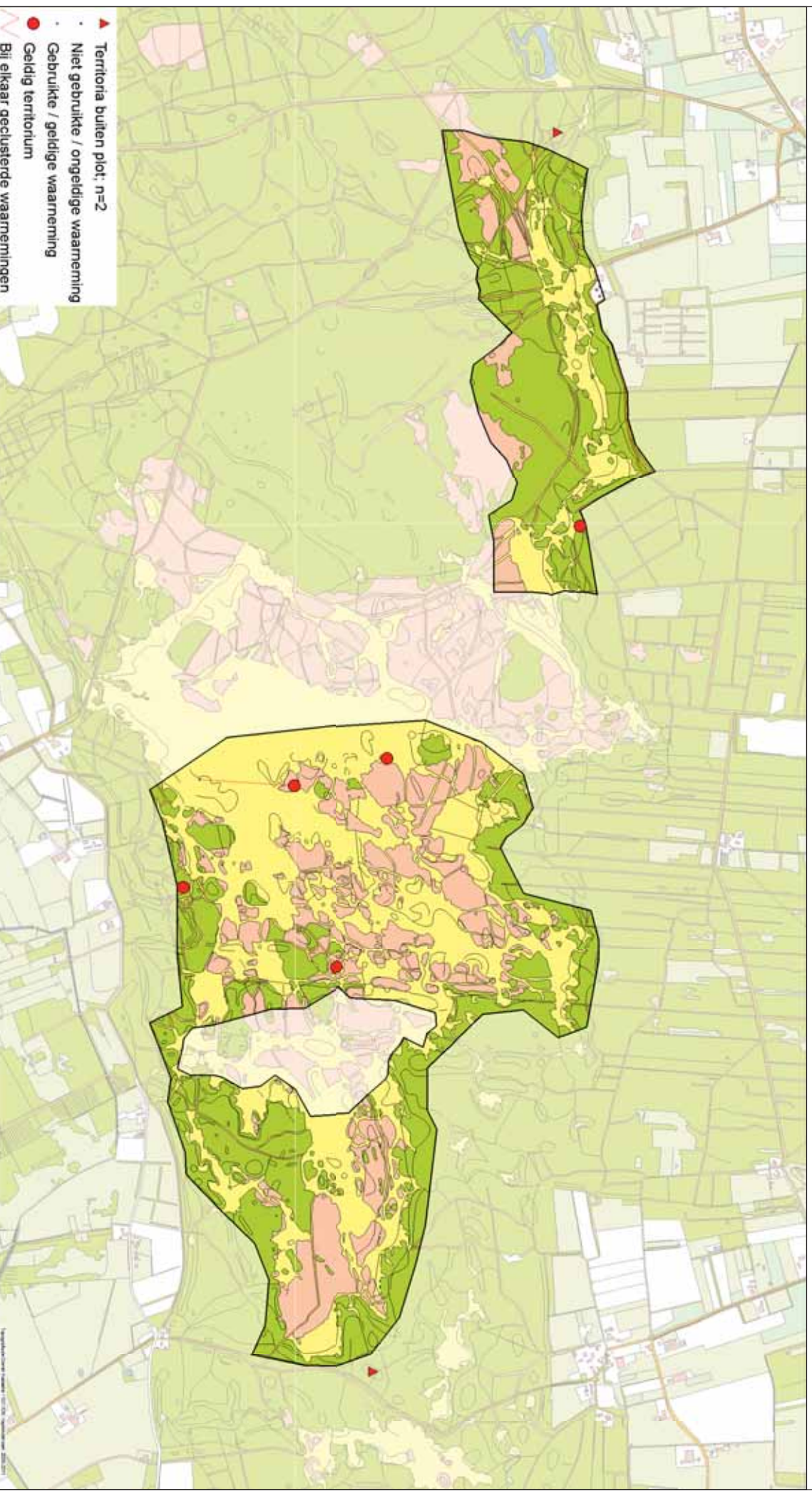
Loonse en Drunense Duinen 2009

Roodborsttapuit 22 territoria

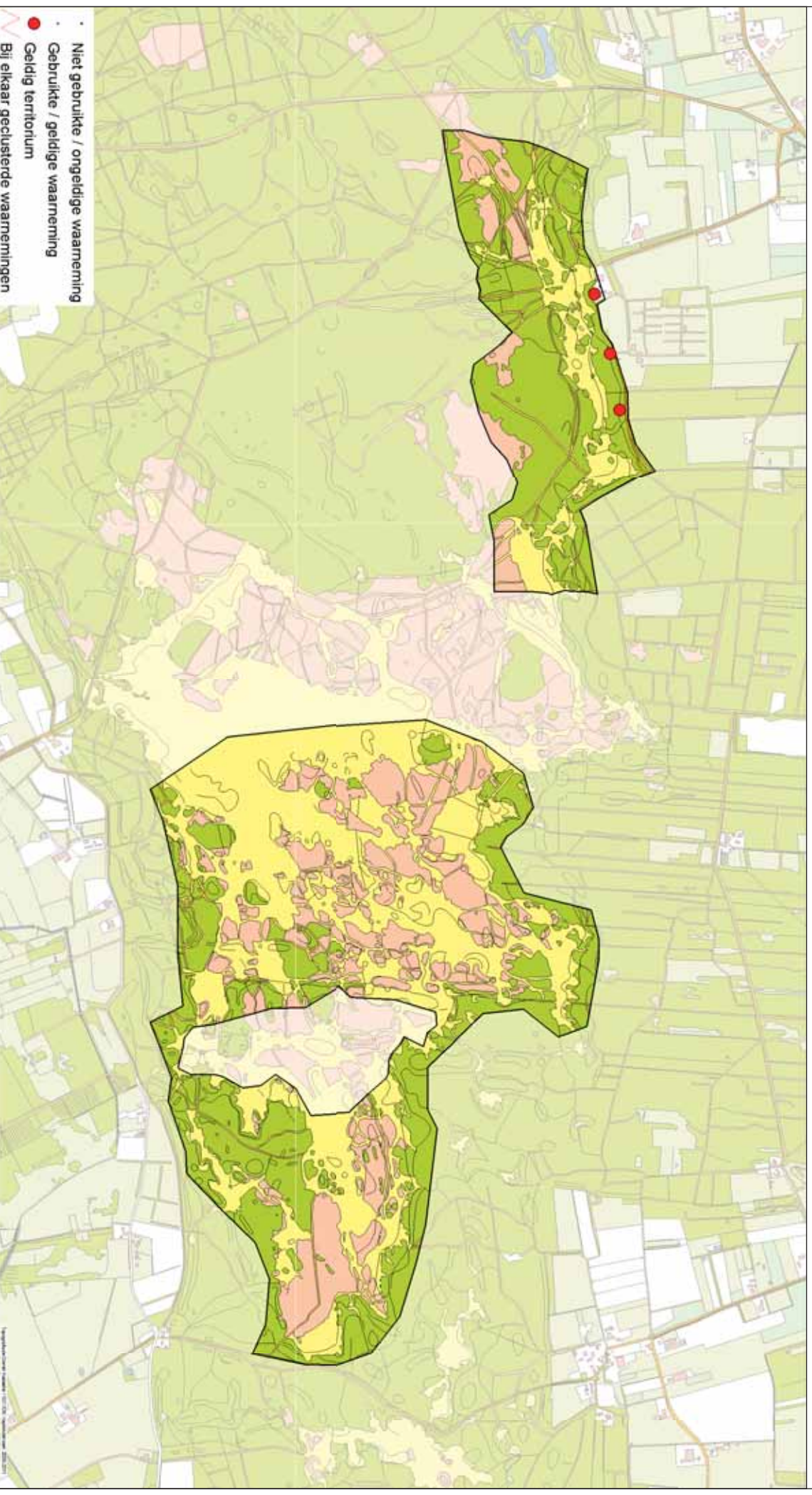
Loonse en Drunense Duinen 2009

Grote Lijster 5 territoria

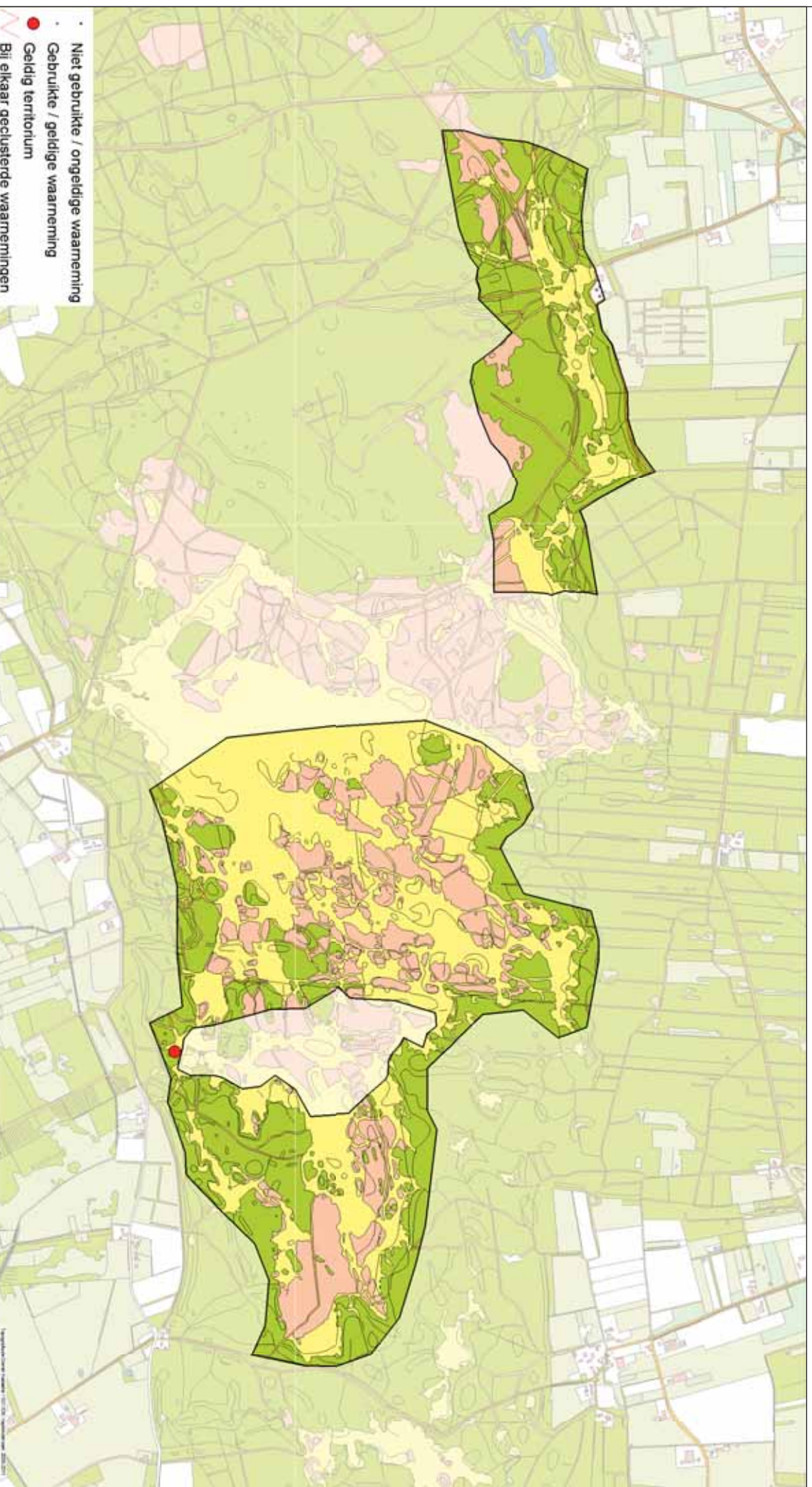
Loonse en Drunense Duinen 2009

Grauwe Vliegenvanger 3 territoria

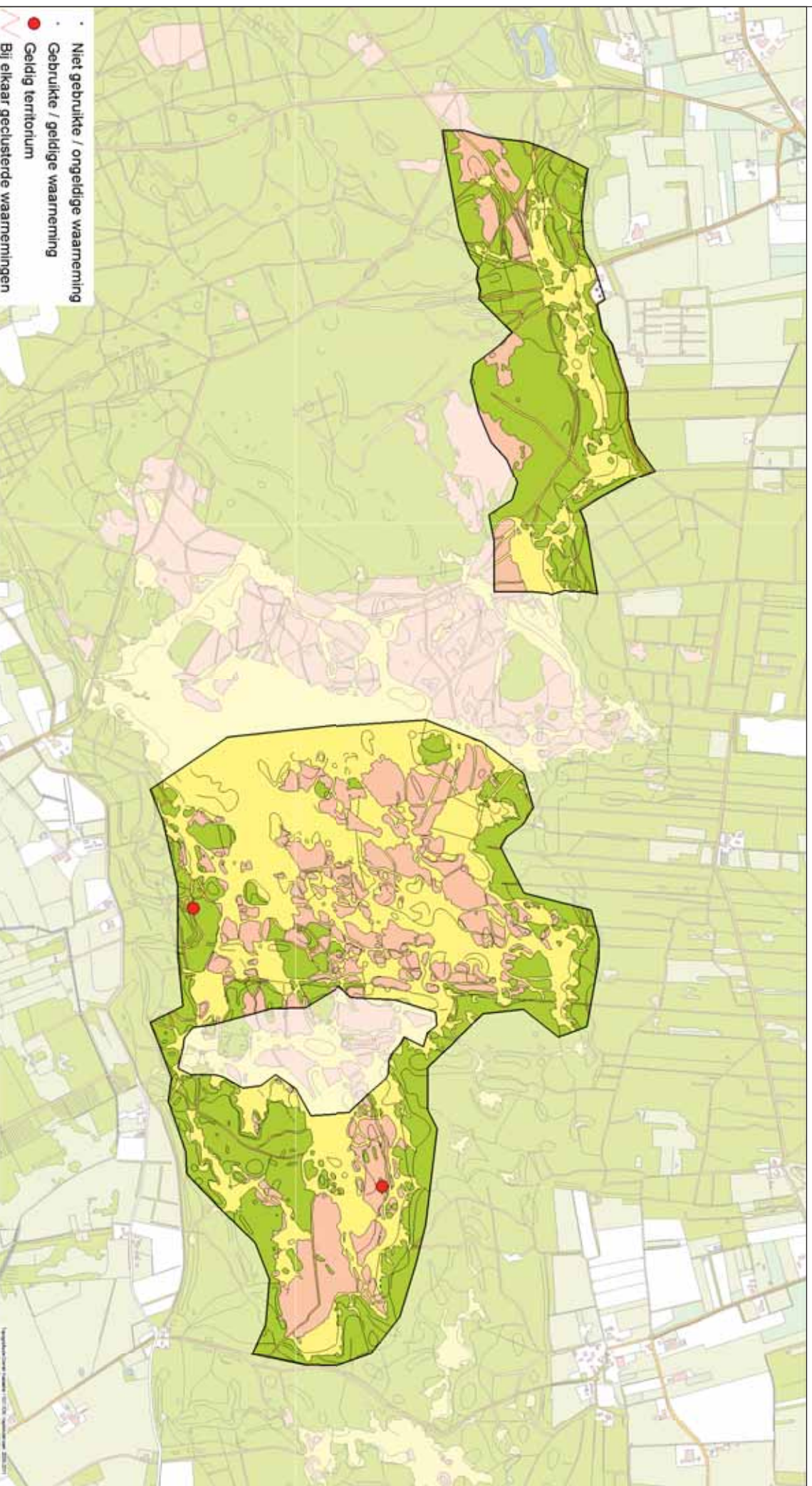
Loonse en Drunense Duinen 2009

Startmees 1 territorium

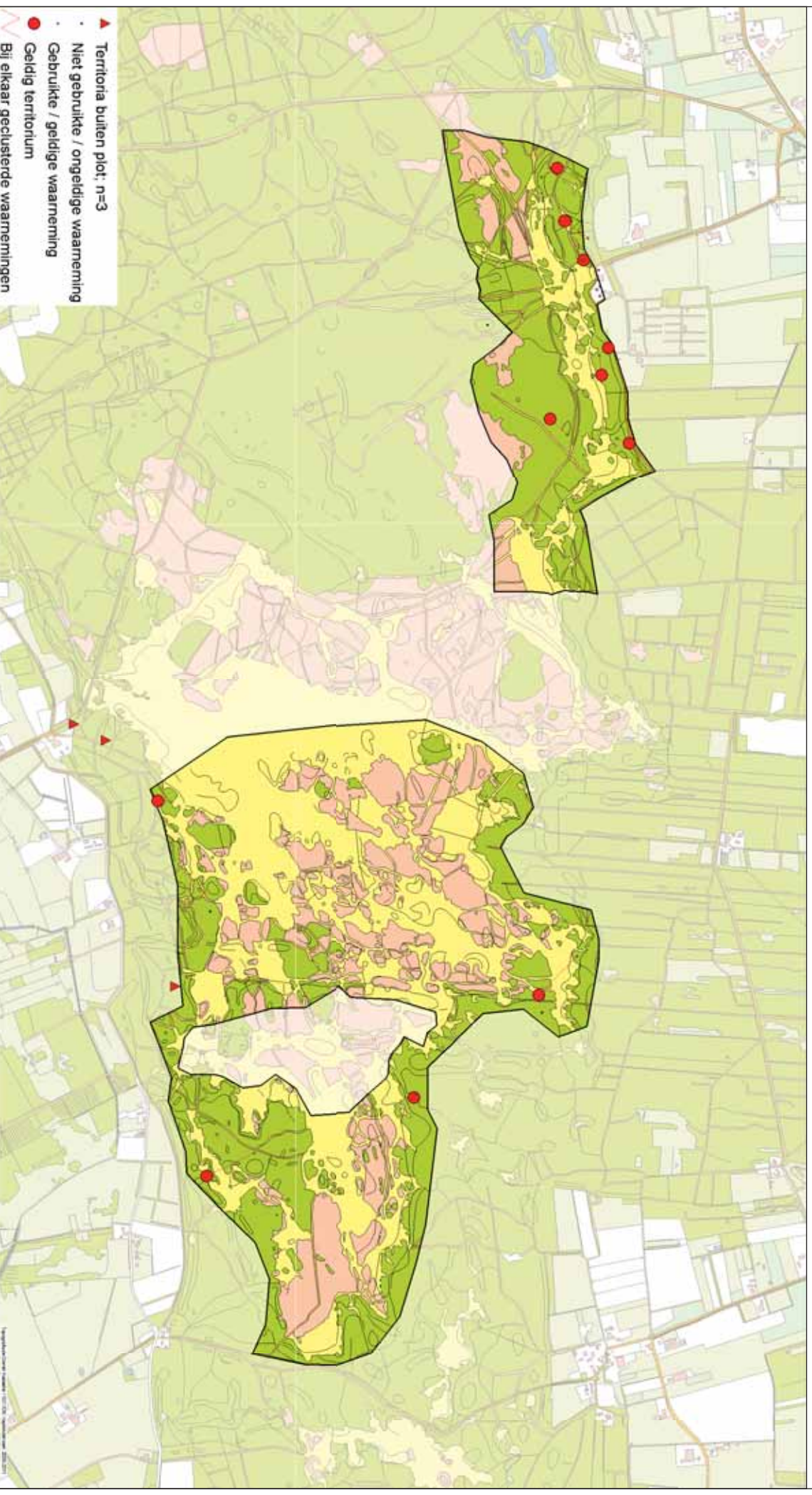
Loonse en Drunense Duinen 2009

Matkop 2 territoria

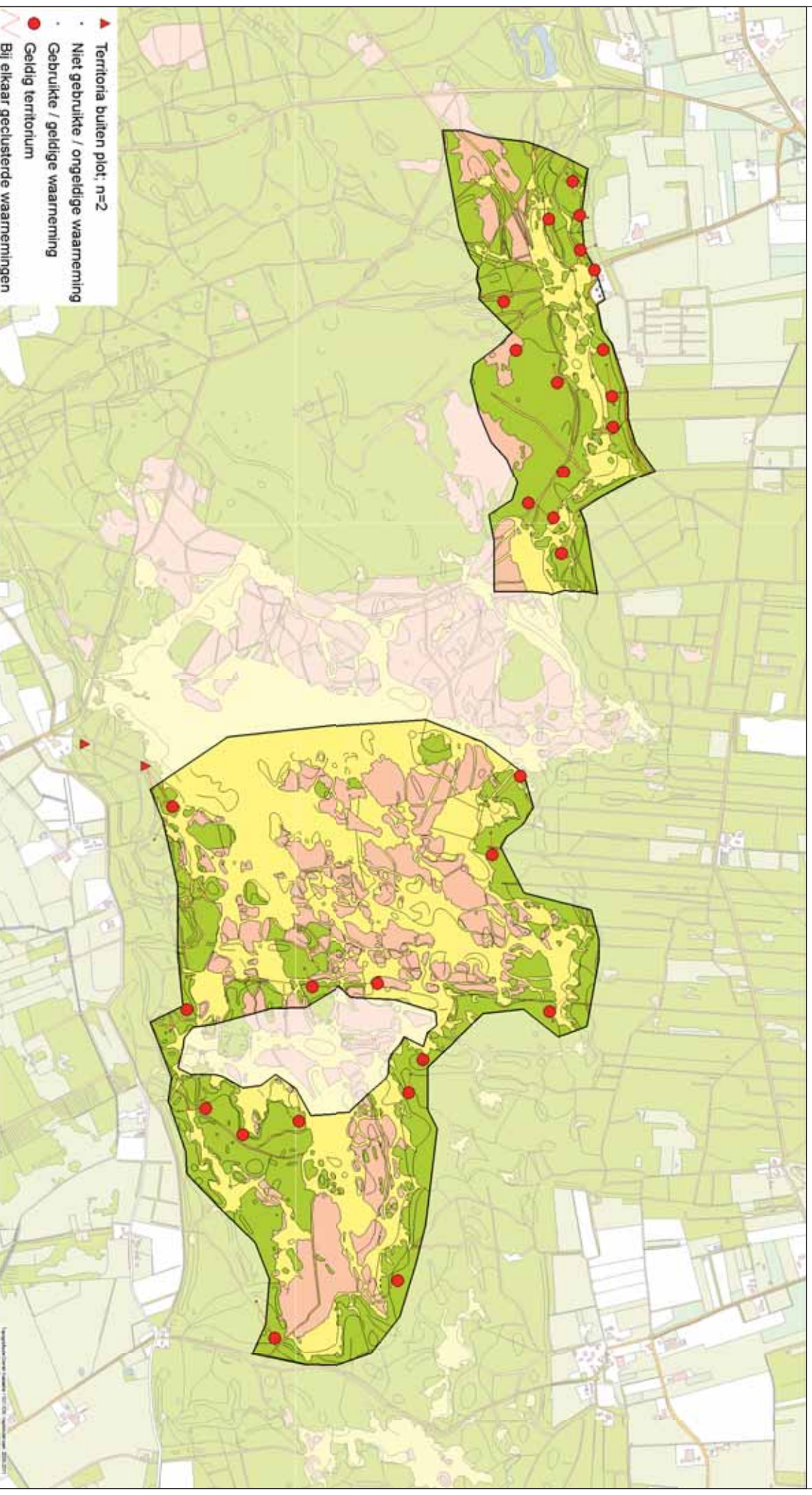
Loonse en Drunense Duinen 2009

Boomklever 11 territoria

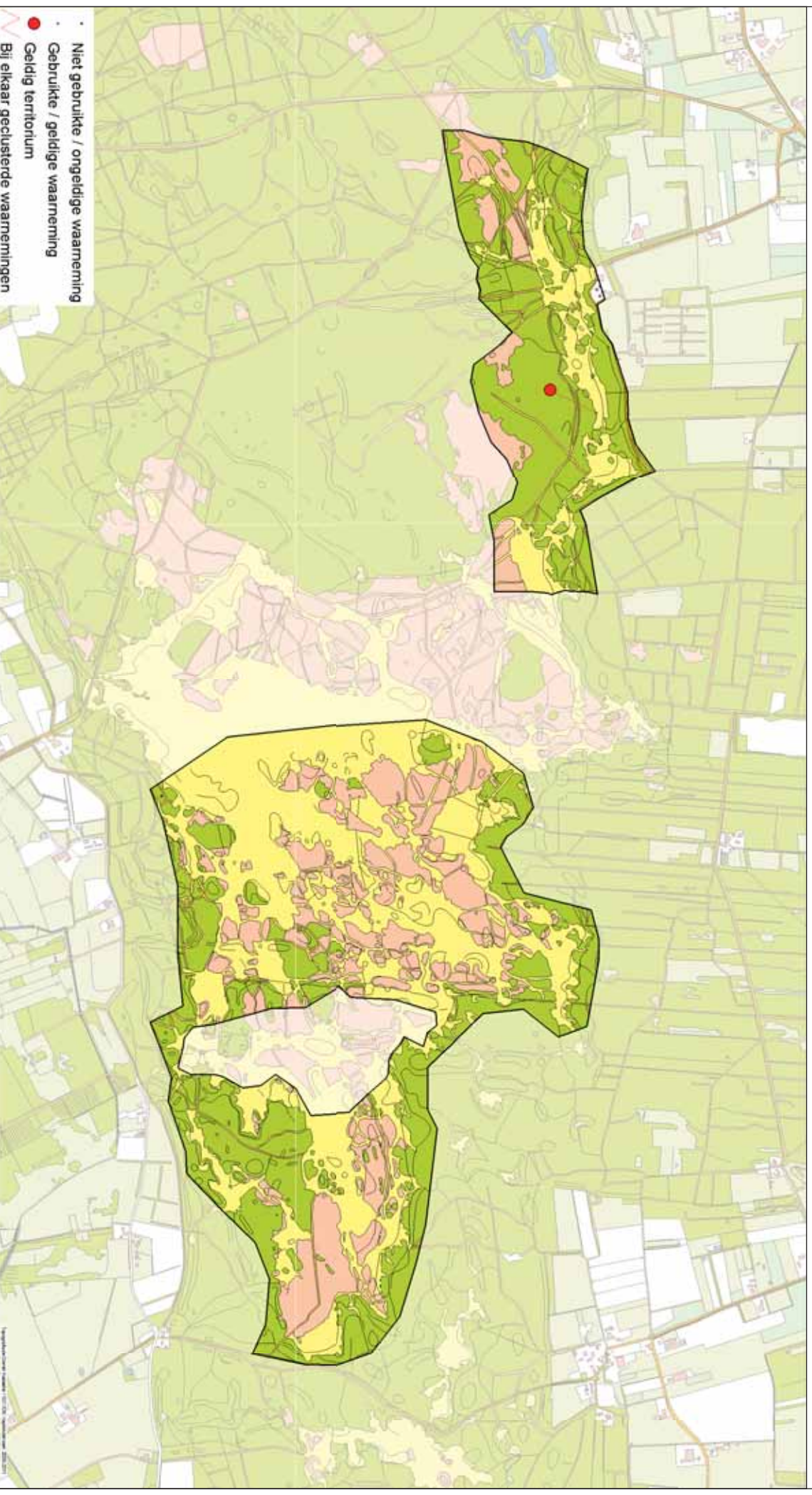
Loonse en Drunense Duinen 2009

Boomkruiper 29 territoria

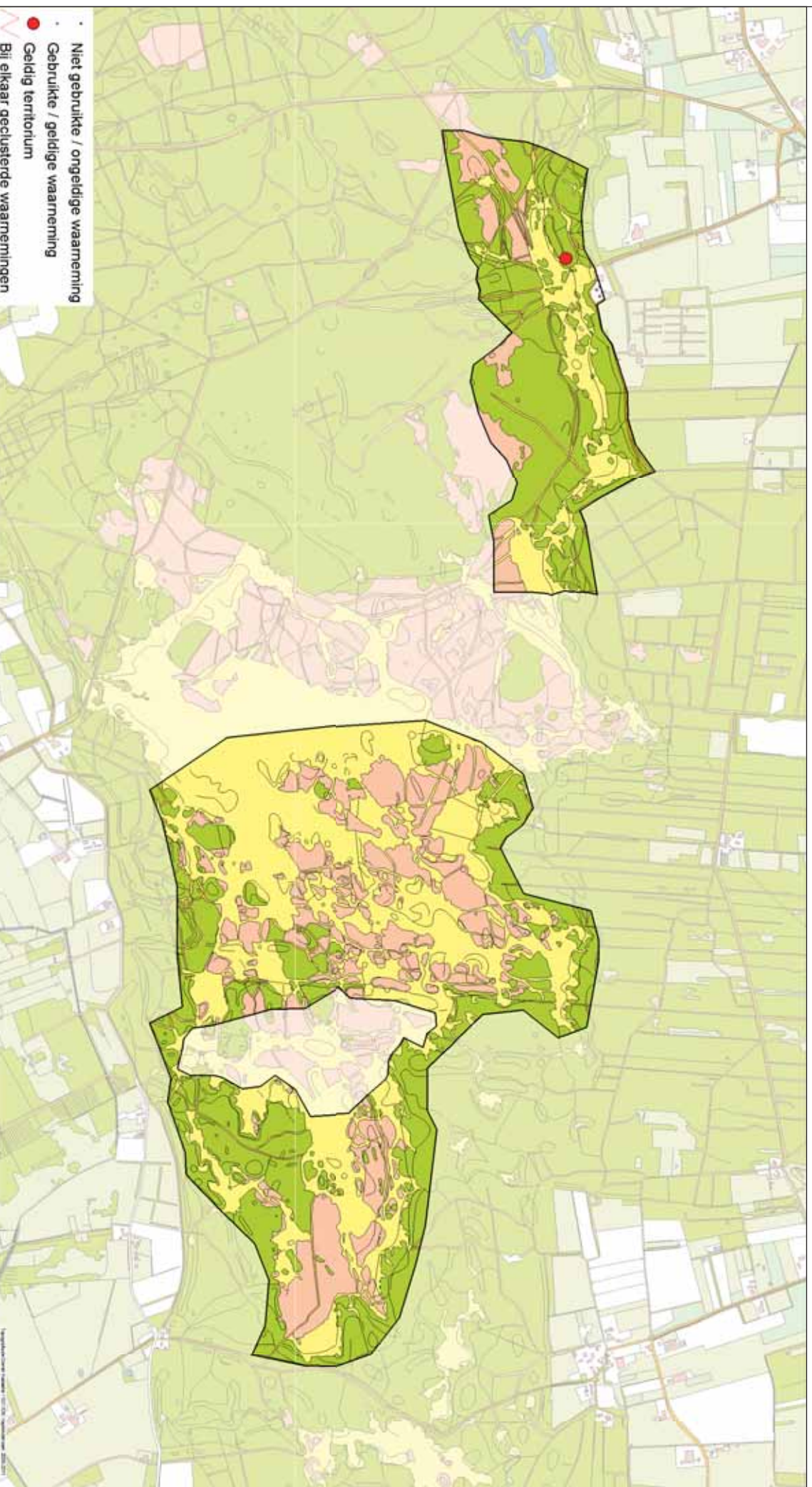
Loonse en Drunense Duinen 2009

Groenling 1 territorium

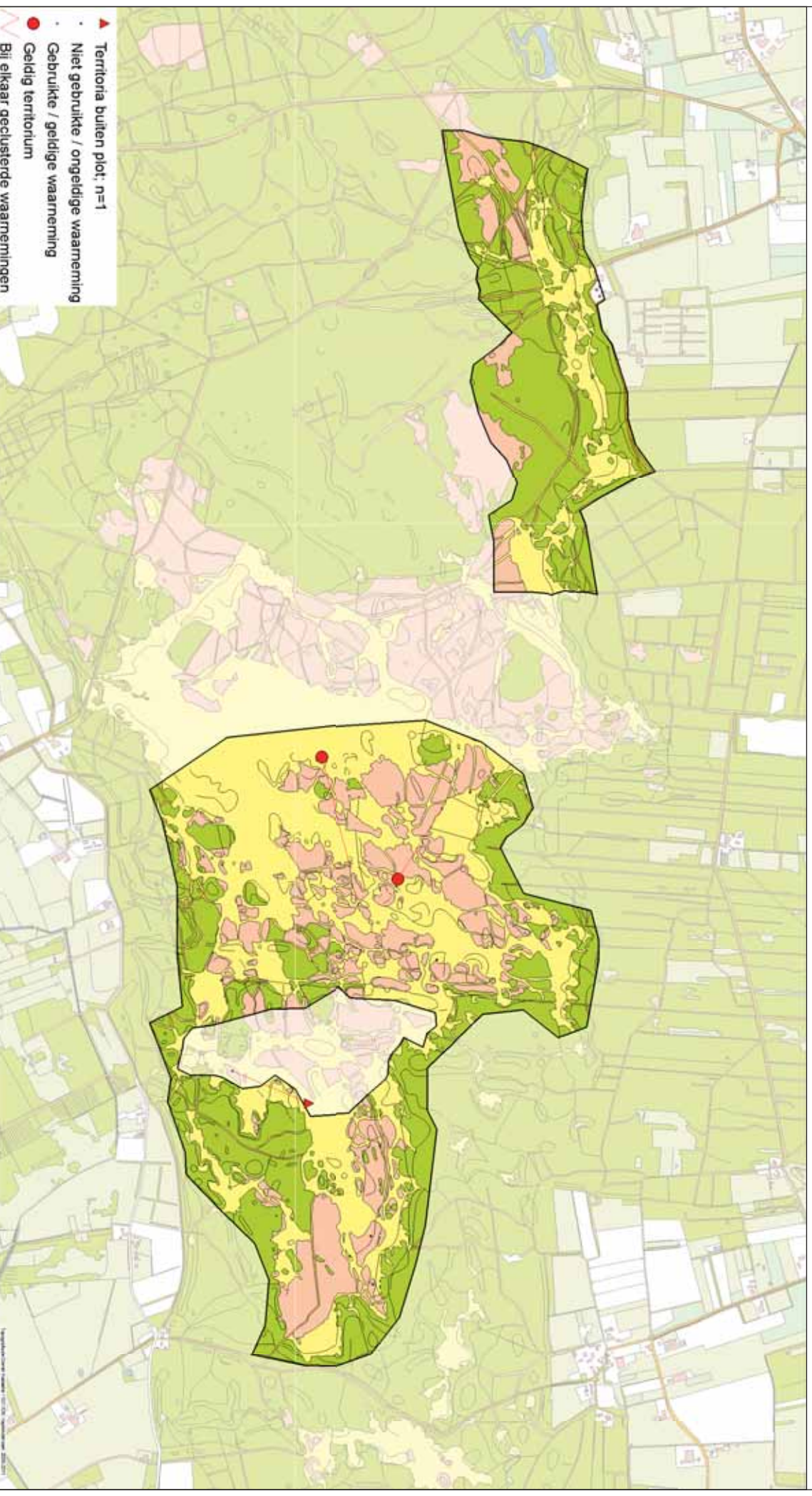
Loonse en Drunense Duinen 2009

Putter 1 territorium

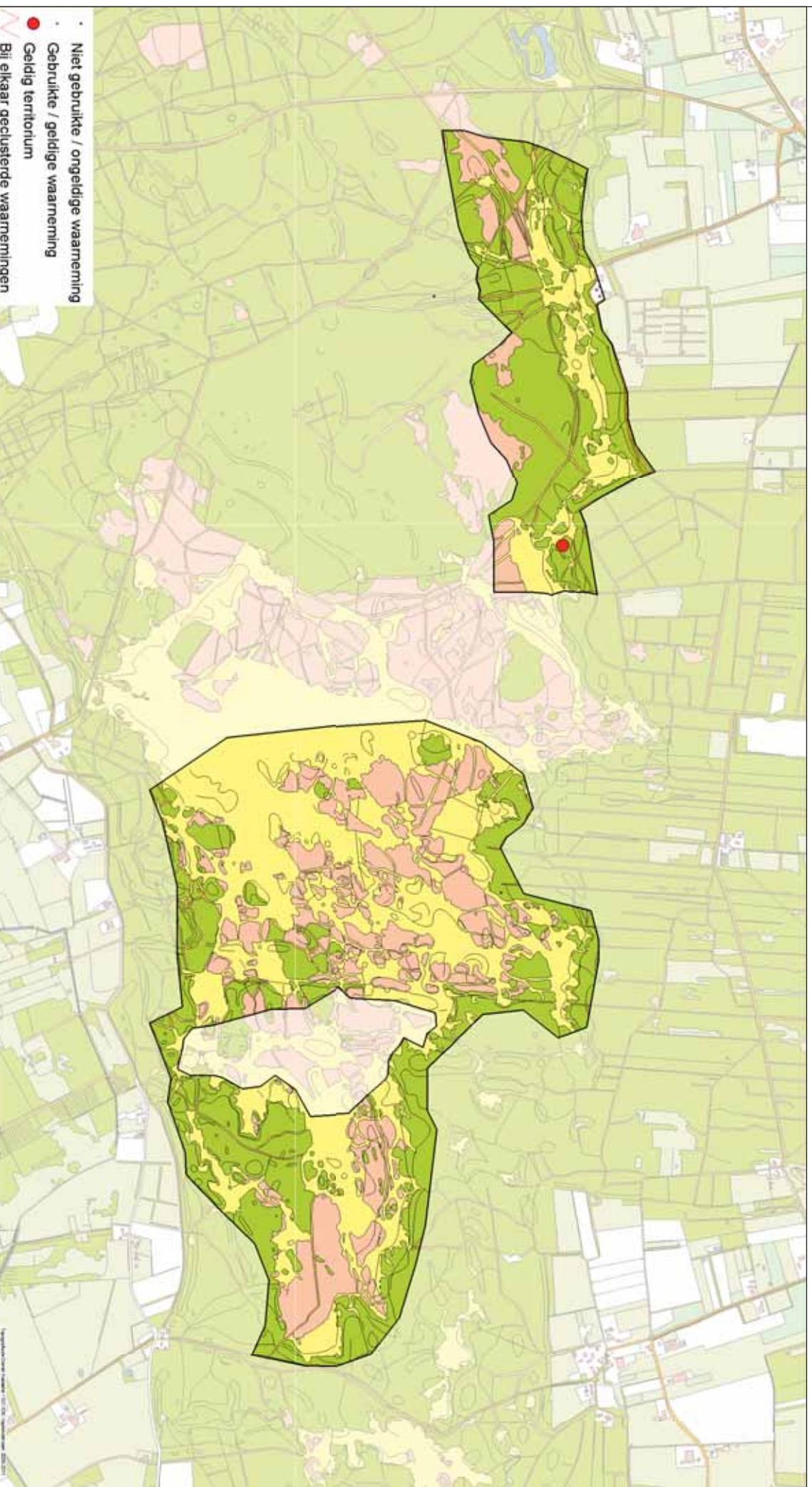
Loonse en Drunense Duinen 2009

Kneu 2 territoria

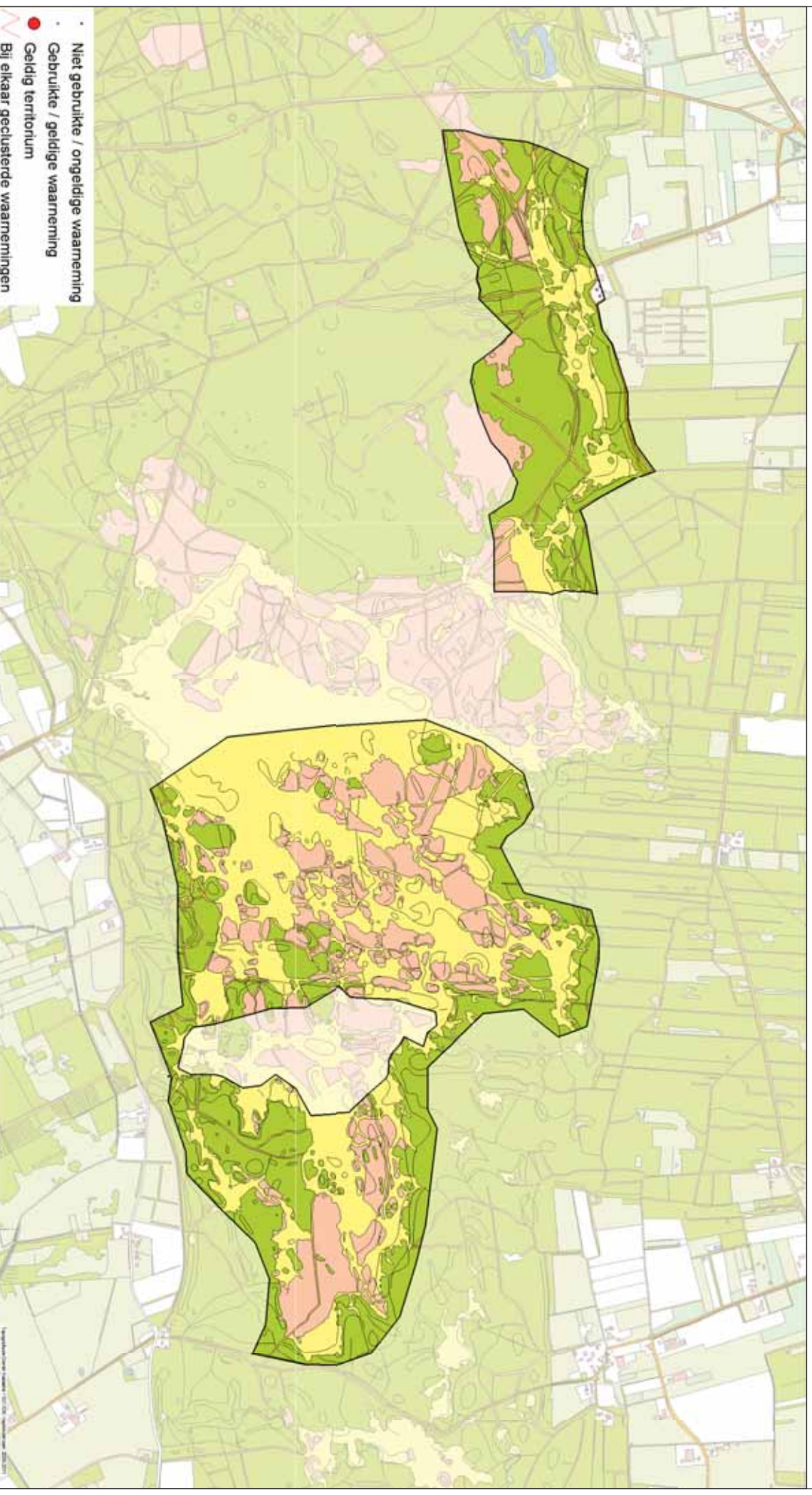
Loonse en Drunense Duinen 2009

Kruisbèk 1 territorium

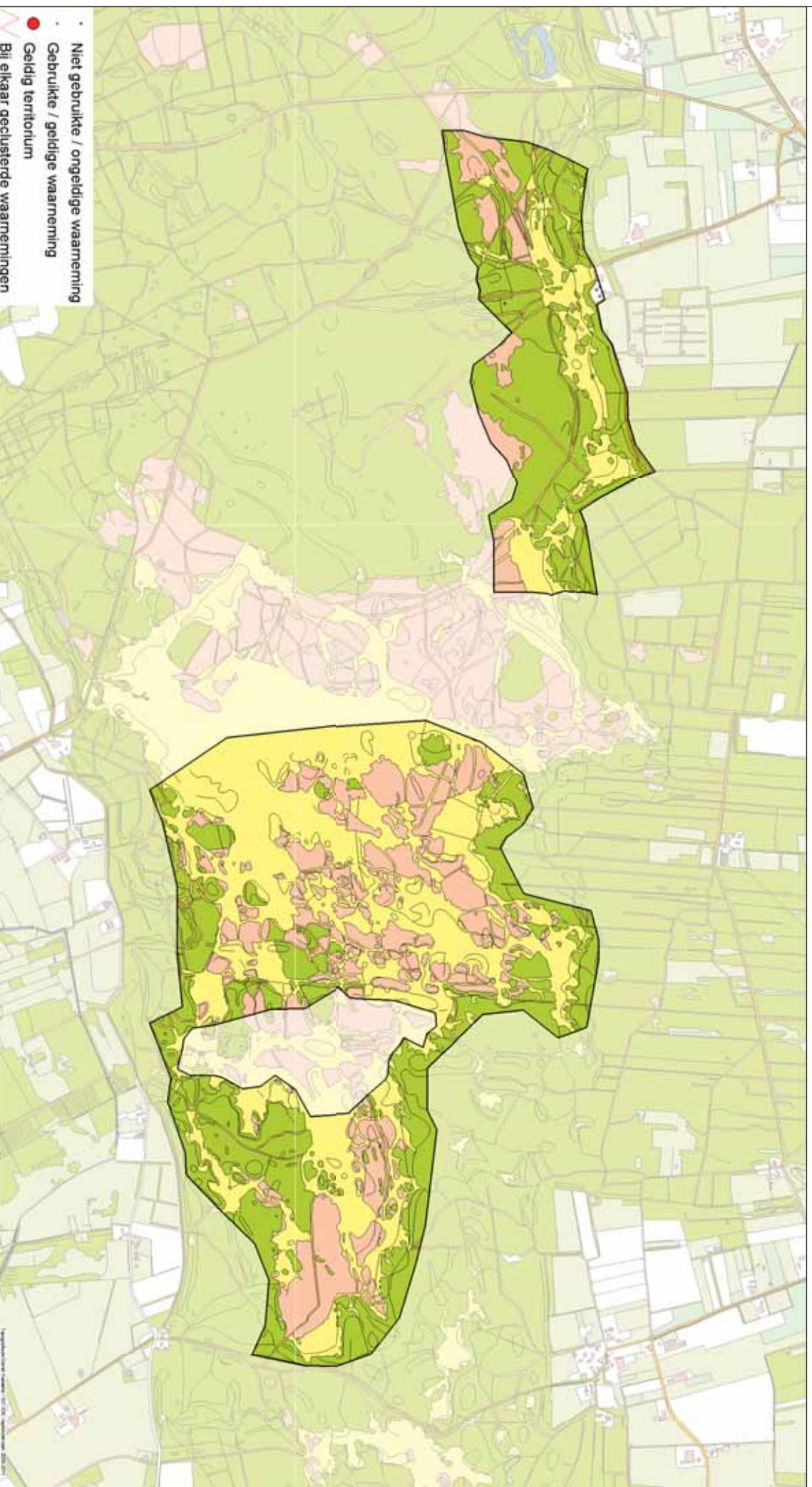
Loonse en Drunense Duinen 2009

Goudvink 0 territoria

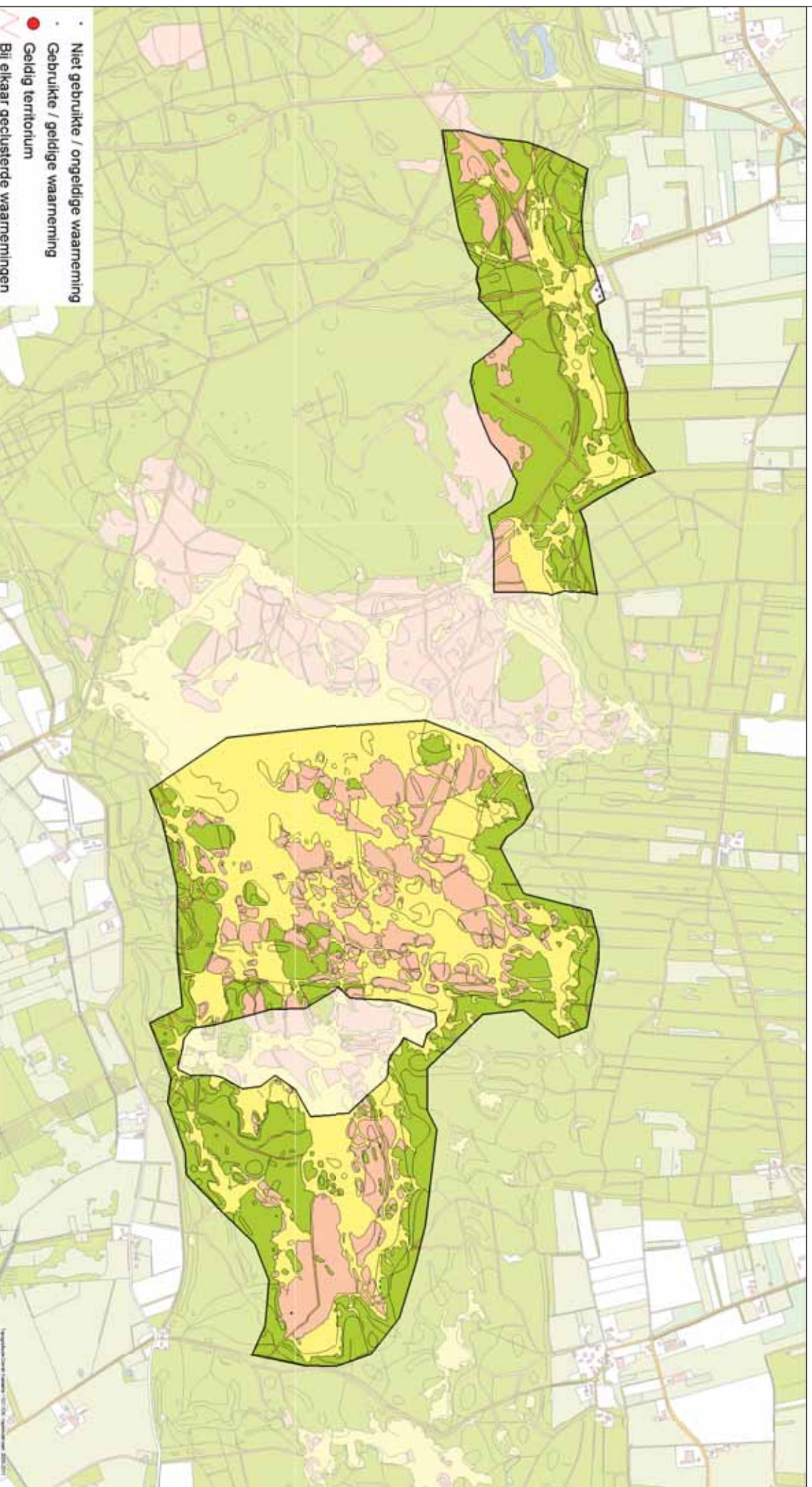
Loonse en Drunense Duinen 2009

Appelvink 0 territoria

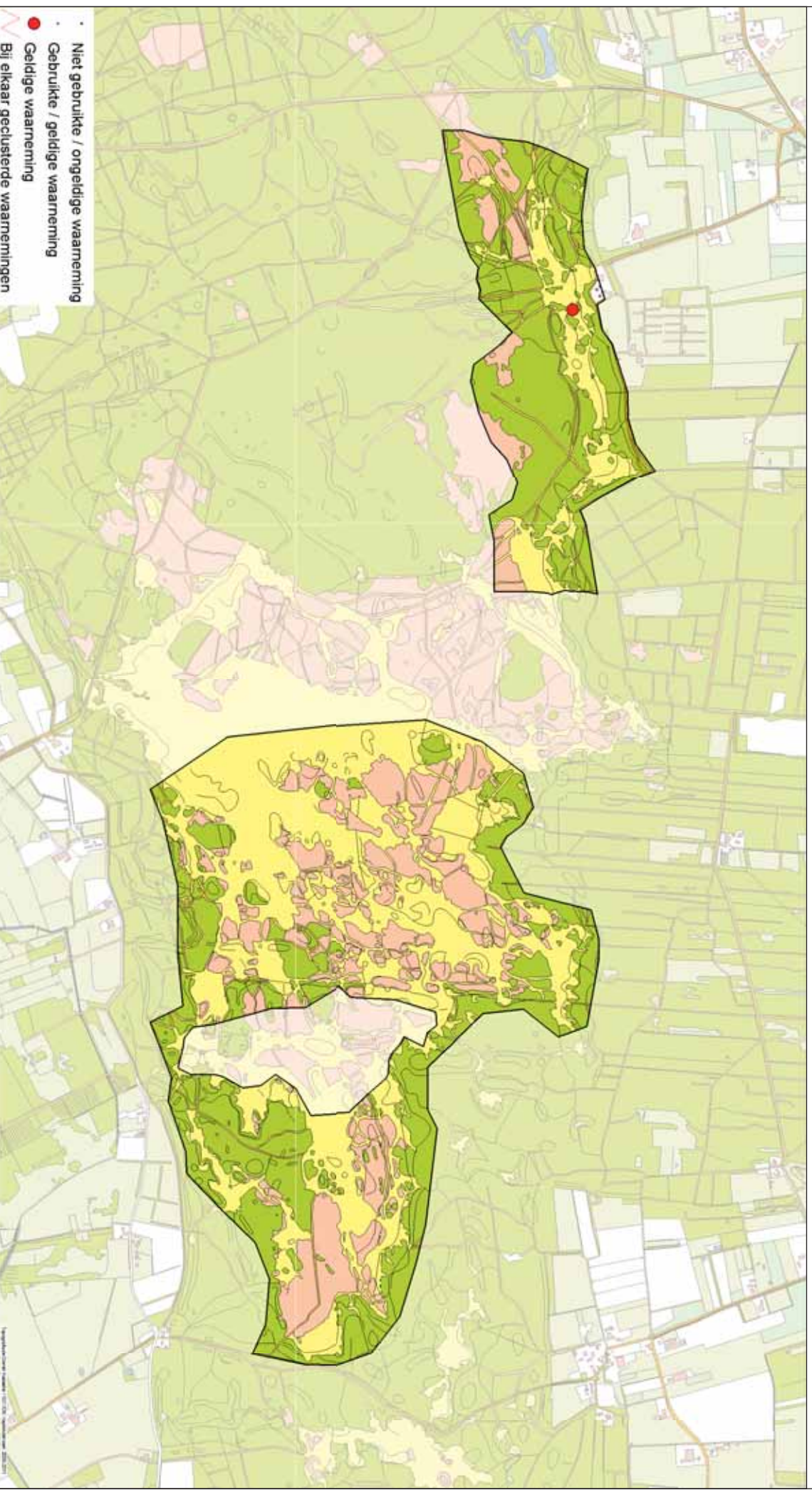
Loonse en Drunense Duinen 2009

Rietgors 0 territoria

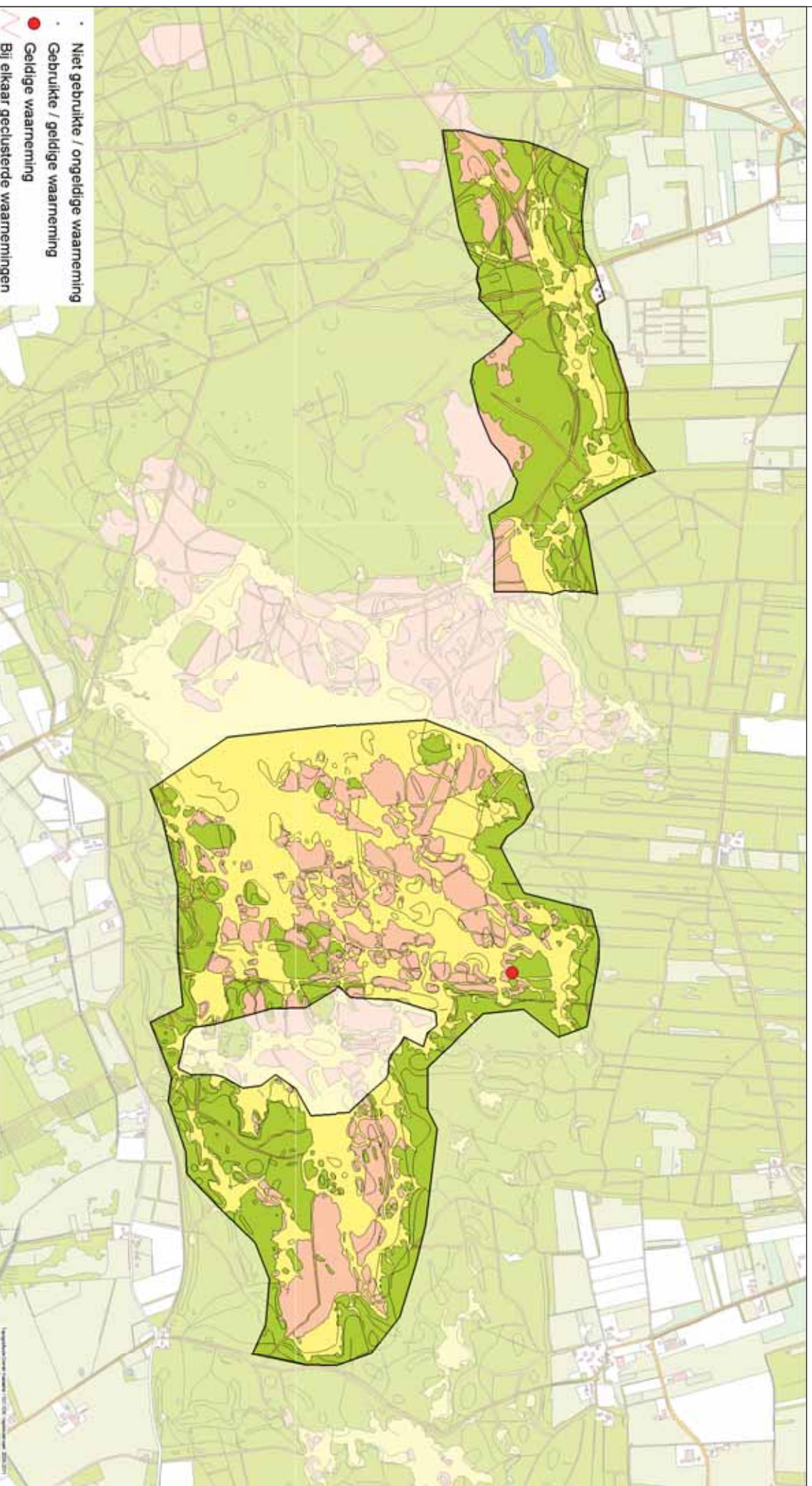
Loonse en Drunense Duinen 2009

Haas 1 waarneming

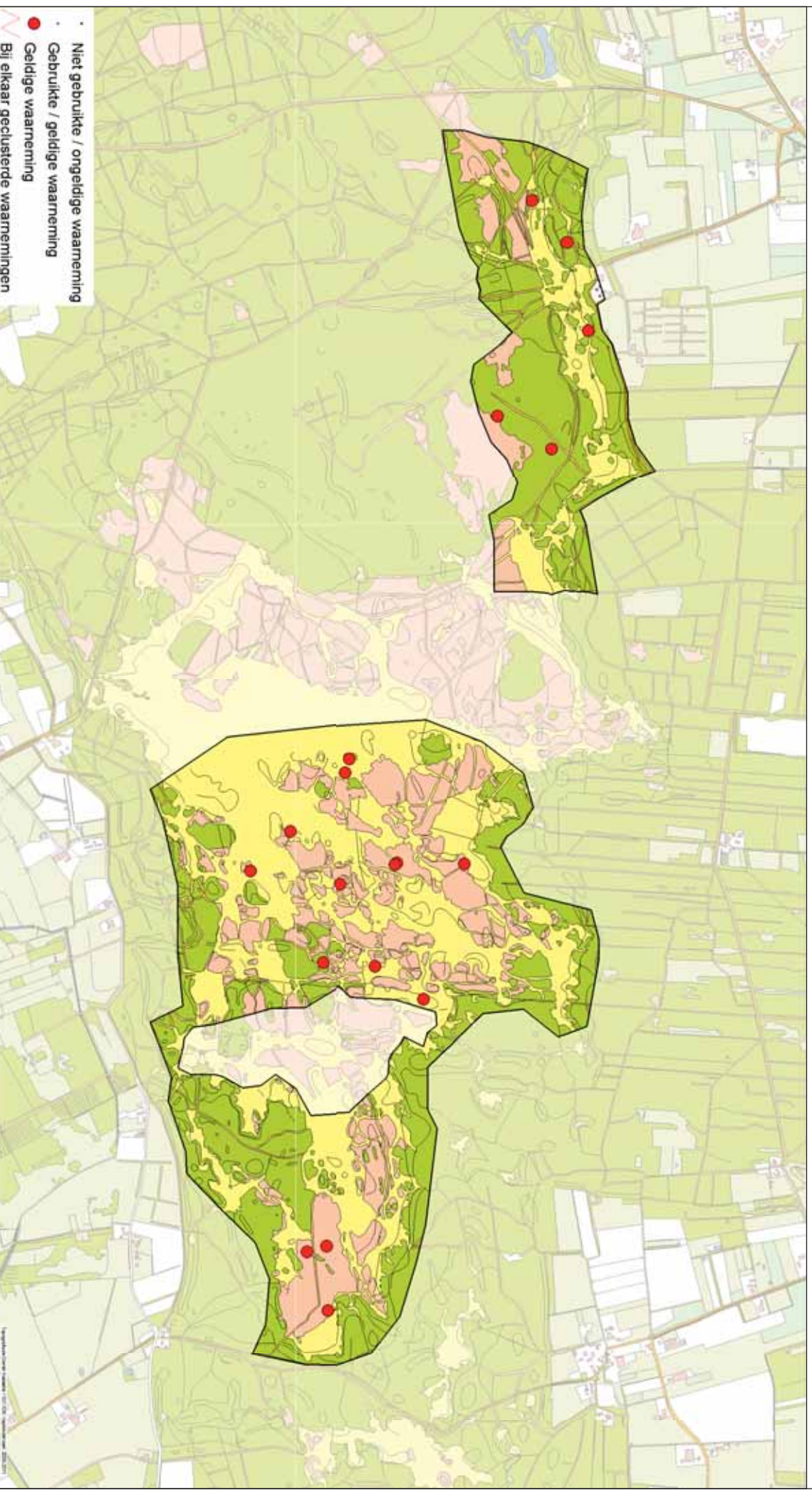
Loonse en Drunense Duinen 2009

Das 1 waarneming

Loonse en Drunense Duinen 2009

Ree 19 waarnemingen

SOVON Vogelonderzoek Nederland

Natuurplaza (gebouw Mercator 3)
Toernooiveld 1
6525 ED Nijmegen
T (024) 741 04 10

E info@sovon.nl
I www.sovon.nl

In 2009 is op verzoek van Vereniging Natuurmonumenten het centrale deel van de Loonse en Drunense Duinen geïnventariseerd op het voorkomen van zeldzame en schaarse broedvogels.

De oppervlakte van het inventarisatiegebied bedraagt resp. 440 (schaarse en zeldzame soorten) en 790 hectare (Nachtzwaluw).

De conclusie is dat het centrale deel van de Loonse en Drunense Duinen een belangrijk gebied voor vogels van heide en stuifzand vormt. Het meest opvallend is de hoge dichtheid aan Nachtzwaluwen. De invloed van de recreatie op de broedvogels is in het getelde gebied het sterkst merkbaar nabij de Roestelberg: daar komen (vrijwel) geen stuifzandsoorten meer voor. Door het verwijderen van de opslag zullen mogelijk soorten als Boomleeuwerik en Boompieper (tijdelijk) afnemen: dit hangt af van het aantal bomen dat nog blijft staan.